

Franko kuvvetleri merkezî İspanyaya karşı büyük bir taarruza hazırlanıyor

AKŞAM

Fransa Hainan adasının işgali münasebetile Tokyoda teşebbüste bulundu

Sene 21 — No. 7300 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 13 Şubat 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yam işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Pr. Cemil Topuzlu: "Şehir meclisi âzası fahrî olarak çalışmalıdır,, diyor

Eski Şehremini diyor ki:
"Yeni vergi ihdas etmeden ve mevcudlara zam yapmadan Belediye varidatını çoğaltmak mümkündür,,

"Evkaf şehre terkedilmez, istimlak kanunu da değiştirilmezse şehri asrî bir şekilde imara imkân yoktur,,

Vali ve Belediye Reisi doktor Lütüf Kırdarın, Şehir meclisinin açıldığı gün söylediği nutuk her tarafta büyük alâka ile karşılanmıştır.

B. Lütüf Kırdar, bir nevi çalışma programı mahiyetinde olan bu nutukunda şehre ait birçok meselelere temas etmiş, bilhassa belediye varidatına mühim yer ayırmıştır. Belediye Reisi, geliri artırmak maksadile 4 membadan istifade etmek mümkün olduğunu söylemiştir.

1 — Belediye vergilerinin noksanziz olarak tahsilini temin etmek,

2 — Uzun vadeli istikraz yapmak,

3 — Halka ağır gelmeyecek bazı varidat membaları bulmak için belediye vergi ve resimleri kanununda değişiklik yapmak,

4 — Hükümetten yardım istemek.

Vali ve Belediye Reisinin bu nutukunu münasebetle şehre ait meseleler hakkında eski şehremini profesör Cemil Topuzlunun mütaleasını almak faydalı olacaktır. Üstadı Maçkadaki (Devamı 10 uncu sahifede)

Profesör Cemil Topuzlu

Fransa, Hainan adasının işgali hakkında Japon hükümetinden izahat istedi

İngilterenin de Tokyoda bu yolda bir teşebbüste bulunması bekleniyor

Paris 12 — Japonların Hainan adasını işgal etmeleri üzerine Fransa, Tokyo sefiri vasıtasile Japonlara müracaat ederek izahat istemiştir. Fransa işgalin sebepleri, mahiyeti ve devamı müddeti hakkında izahat talep etmektedir.

Bu teşebbüs İngiltere ile anlaşkıktan sonra yapılmıştır. İngilterenin de böyle bir teşebbüste bulunması muhtemeldir. Fransa, Hainan adasının işgali Uzak Şarkta bir çok

Hainan adasının mühim mekkinini gösterir harita

muahedelerle kararlaştırılmış olan vaziyeti bozduğu fikrindedir. (Devamı 13 üncü sahifede)

Evvelki akşam Cümhurreisimiz İsmet İnönü tarafından Çankaya köşkünde devlet ricali şerefine tertip edilen kabul resminden bir intiba: İsmet İnönü Vekillerimiz ve diğer davetlilerle bir arada (Diğer resimler 7 inci sahifede)

Almanya, kendisinin ve İtalyanın isteklerini 6 martta ilân edecekmış

15 şubatta başlayacak olan seferberlik o tarihte bitecekmış

İngiliz meclisinde müstemlekelerin müdafaası grupu reisi B. Amery müstemleke işlerini tedkik için Parise gitti

Paris 12 — Oeuvre gazetesinin siyasi muharriri bayan Tabouis politika vaziyeti hakkında mühim bir makale neşretmiştir. Bayan Tabouis makalesinde diyor ki:

«Almanya, Alman - İtalyan isteklerini ileri sürmeğe hazırlanıyor. Bu münasebetle bir çok sınıfları silâh altına davet ederek, Münih konferansından evvel olduğu gibi, bir nevi şantaj yapmak niyetindedir.

İngiliz ricali tarafından verilen malûmata göre Alman hazırlıklarını idare edenler acele ediyorlar. Hava seferberliği yüzde doksan beş ikmal edilmiştir. Almanyanın hava kuvvetleri için lâzım gelen efradı 10 şubatta davet edeceği söylenmektedir.

Asıl seferberliğin 15 şubatta başlayacağı haber veriliyor. 18 şubatta 25 - 30 yaşındaki efradın silâh altına çağırılacağı rivayet edilmektedir. 6 marta kadar Almanyada seferberlik bitecek, o zaman Almanya, kendi istekleriyle birlikte İtalyanın isteklerini de ileri sürecektir.

İngiliz zimamdarları bu vaziyet karşısında bedbin değildirlir. Çünkü onlar da, Fransız hükümet adamları gibi, böyle bir gösterişe intizar ediyorlardı.»

(Devamı 13 üncü sahifede)

B. Amery

Dikkatler: Başkalarının milliyetçiliği, bizim milliyetçiliğimiz

General Frankonun yakışıklı hale getirilmiş bir resmini sütununa koyan bir meslekdaşımız, onun Fransızlar tarafından bile artık emuzaffer bir kahraman sayıldığını yazıyor. Halbuki - diyor - bu adam, Fransızların şimdiki hasmu İtalyanların müttelikidir.

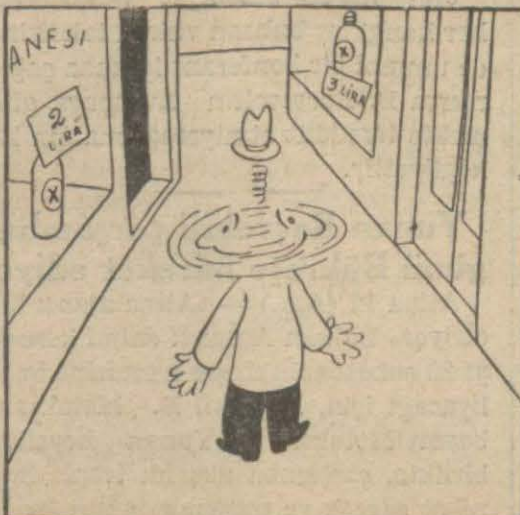
«Ve, Franko hareketinden, nasyonalizmin ne olduğunu gösteren bazı düsturlar çıkararak bunları yağlandırıp ballandırıyor.

Biz, yarım milyon kardeşin kanını kendi silâhımızla dökmekten ve anavatanı tahliye edip etmeyeceği meşhuk ecnebi ordularını nasyonalizminize yardımcı olsun diye ittifakımıza almadan milliyetçiliğini en necib nümunesini bütün dünyaya örnek göstermiş bir milletiz.

Üstelik âlemin gövenleştirdiği bu fikri en ulvi insanlık ve sulhperverlik hisleriyle imtiyaz ettirmesini başarıyoruz.

Bu hususta hiç bir ecnebinin vereceği ders ihtiyacımız yoktur. Milliyetçiliğin bizimkinden başkasını gayri millî sayar ve ibretle uzaktan seyrederez.

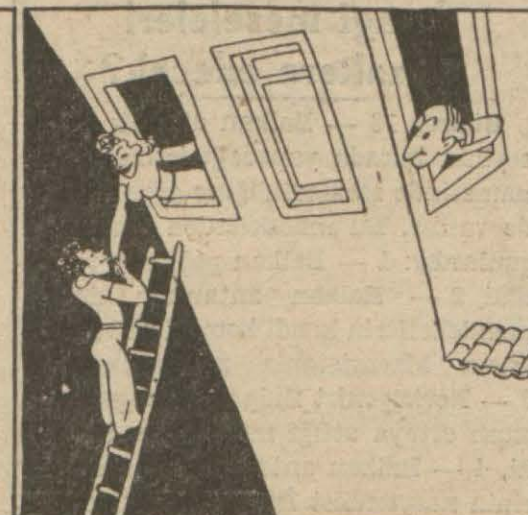
Meseleler dünyası!.. (3)

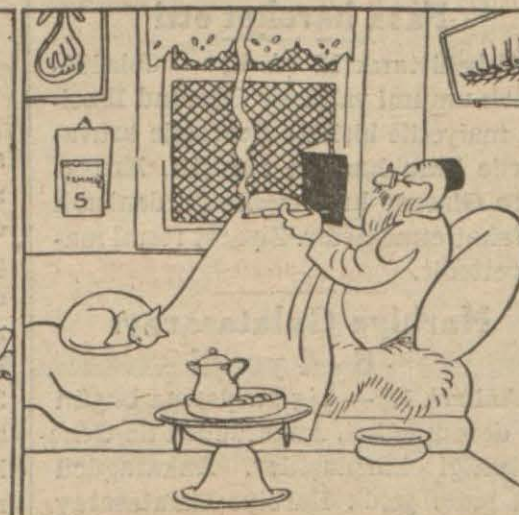
Eczane meselesi!...

Kaynana meselesi!...

Baldız meselesi!...

Kayın peder meselesi!...

Ayrı ev meselesi!... (Arkası var)

(Bir kaç günlük karikatür serisi)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Franko, merkezî İspanya-ya taarruza hazırlanıyor

Hükûmetçiler Madritte yerleşerek sonuna kadar mukavemet edecekler

Madrid 12 (A.A.) — Başvekil B. Negrin, bundan böyle cümhuriyetçi İspanya hükûmetinin merkezini Madrid olacağını ilân etmiştir.

Valânsiya 12 — İspanyol Kabinesi burada Başvekil B. Negrin'in reisliği altında toplanmıştır. Bu toplantıdan sonra, tayareler şehri bombardıman ederken, şu tebliğ neşredilmiştir:

«Başvekil bütün askerî salâhiyetleri general Miajaya tevdi etmiştir. General askerî maneviyatı mükemmel olduğunu söylemiştir. İspanyanın istiklâlini korumak için memleketin bütün menabilinden istifade edilmesini için tedbir alınıyor.»

Franko yeni taarruza hazırlanıyor

Burgos 12 — General Franko merkezî İspanyaya yapılacak taarruz için hazırlığa başlamıştır.

Frankonun B. Hitler'e mektubu

Berlin 12 — B. Hitler dün öğleden sonra nasyonalist İspanyanın Berlin sefiri amiral Magajı kabul etmiştir. Bu esnada Alman Hariciye Nazırı B. Ribbentrop da B. Hitlerin yanında bulunuyordu. Sefir, general Frankonun bir mektubunu B. Hitler'e ver-

miştir.

Resmî mahafil bu mülâkat hakkında birşey söylemiyor. Gazetelerin beyanına göre Franko hükûmeti İngiltere ve Fransanın tavassut teklifini kabul etmemeğe karar vermiştir.

Burgos 12 — General Frankonun B. Hitler'e gönderdiği mektubun metni neşredilmemiştir. Mektupta Franko hükûmetinin İngiliz - Fransız blokuna karşı olan vaziyetinin izah edildiği tahmin olunuyor.

Valansiyanın bombardımanı

Valansiya 12 (A.A.) — Dün akşam beşinci defa olmak üzere bir tayyare filosu liman mıntakasını bombardıman etmiştir. Sabahki bombardıman esnasında 45 ev yıkılmıştır. Sekiz kişi ölmüş ve 25 kişi yaralanmıştır.

Paris 12 (A.A.) — Nasyonalist tayyareler bugün saat 10,30 dan 11,30 a kadar Madridin mühim stratejik noktalarını bombardıman etmişlerdir.

15 bin mülteci Frankist İspanyaya gönderildi

Paris 12 (A.A.) — Dahiliye Nezaretinin bir tebliğine göre, İspanyol mültecilerinden olan on beş bin kişi talepleri üzerine «Frankist İspanyaya» sevk edilmişlerdir.

İngiltere ve Fransa, Franko hükûmetine yardım etmeğe hazır bulunuyorlar

Bunun için yalnız kendisinden samimî bir bitaraflik istiyorlar

Londra 12 — Pazar gazeteleri İspanya muharebelerinin yakında biteceğinde şüphe etmemektedirler. Franko hükûmetinin derhal Fransa ve Büyük Britanya tarafından tanınacağına muhakkak nazarla bakılmaktadır.

Sunday Times gazetesi, İngiltere hükûmetinin bu tanıma keyfiyetini hiç bir şarta talik etmeyeceği kanaatinde. Aynı gazeteye nazaran Fransa hükûmeti salı günkü Kabine içtimanda bu tanıma kararını verecek, İngilizlerin kararı ise çarşamba günkü Kabine içtimamı müteakib ilân olunacaktır. Bundan sonra Sunday Times, mütalâasına şu yolda devam etmektedir:

«Franko hükûmetini tanıma keyfiyeti katıyet kesbettikten sonra siyasî ve iktisadî sahalarda iş birliği esaslarını kurabilmek için yol açılmış olacaktır. Fransanın arzusu, imzası Antikomintern paktının altına konmuş bir İspanya değil, dost ve bitaraf İspanya görmektir. Bu eheti temin hususunda pek çok müşkilâta uğrayacağında şüphe yoktur.»

Observer gazetesi, bir fırsat görül-

düğü takdirde, Fransa ile İngilterenin Minork adası için tatbik edilmiş olan tarzı halli, Madrid hakkında da kullanmağa âmade olduklarını söylüyor ve diyor ki:

Fransa ve İngiltere İspanyaya büyük hizmetler ve yardımlar yapabilirler ve yapmaya hazırduklar. Buna mukabil bekledikleri ise samimî bir bitarafliktan ibarettir.

İtalyan gazetelerinin hiddeti

Roma 12 — İtalyan gazeteleri, Fransanın ve İngilterenin Frankoya karşı tuttıkları yeni politika münasebetle tenkidkâr makaleler neşrine devam ediyorlar. Bu gazeteler İngiltere ve Fransanın Franko hükûmetile yakınlık peyda etmesi ihtimalinden kuşkulanyorlar.

Virginia Gayda, Vaçe d'Italia gazetesinde yazdığı makalede diyor ki:

«Fransa ve İngiltere başka suretle harekete imkân olmadığından Frankonun zaferini kabul ettiler. Fakat şimdi bu zaferi baltalamağa çalışıyorlar. Franko hükûmeti erkânına mülak itimadımız vardır. Maamafih bu zevatin Fransa ve İngiltereye karşı ihtiyatlı davranmalarını tavsiye ederiz.»

Talihliler

Tayyare piyngosunun son çekilişinde kazananlar

Tayyare piyngosunun son çekilişinde kazananlardan bir kısmı şunlardır:

50 bin lira kazananlar: Zeytinburnu talim taburunda teğmen Talât, Ödemiş Mustafa Keçeci, Silvanda Salâhaddin mahallesinde müteahhid İsa ve ortağı tüccar Abdullah.

15 bin lira kazananlar: Kasımpaşa Camiikibir 9 numarada Salih, Ödemiş Muharrem.

12 bin lira kazanan: Konyada terzi kalfası İbrahim.

10 bin lira kazanan Solâksinan Tophanelioğlu sokak 14 numarada Kâmil.

Cebelüttarik umumî valisi

Dün Newcastle kruvazörile Fasa hareket etti

Cebelüttarik 12 (A.A.) — Cebelüttarik umumî valisi sir Edmund İbnside maiyetile birlikte Newcastle kruvazörile Fasa hareket etmiştir. Kruvazöre Glasgow kruvazörile iki denizaltı refakat etmektedir. Ziyaret resmî mahiyettedir.

Harbiye Galatasaray 6 - 4 yendi

Ankara 12 — Lig maçlarına bugün de devam edildi. Ankaragücü ile Gençlerbirliği karşılaşular. Ankaragücü 4-2 galib geldi. Harbiye Galatasaray maçı ise 6-4 Harbiyenin lehine neticelendi.

B. Lûtfi Kırdar Ankaraya gidiyor

Ankarada meşgul olacağı başlıca meseleler

Vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar, yarın, olmadığı takdirde öbür gün Ankaraya gidecektir. Valinin bu seferki Ankara seyahatine ehemmiyet verilmektedir.

Haber aldığımız göre doktor Lûtfi Kırdar, Ankarada, Dolmabahçe yapılacak stadyum için istimlak edilecek İstabili âmire binalarile Dolmabahçe gazhanesinden bir kısmının istimlakı, arsasına tiyatro, şehir gazinosu, sergi binası ve sair tesisat yapılacak olan şimdiki Taksim stadyonunun bulunduğu Taksim kışlası ile müstemlâtının belediyece istimlakı ve bilhassa Gazi köprüsüne ulaşacak yolların açılması için belediye-nin muhtaç olduğu mallı yardımı temin etmek üzere hükûmet nezdinde teşebbüslerde bulunacaktır.

Belediye reisinin bu seyahati üç dört gün sürecektir.

Maraşın kurtuluş günü

Dün Maraş donandı, şehirde merasim yapıldı

Maraş 12 (A.A.) — Bugün şafakla başlayan kurtuluş bayramı misli görülmemiş bir şekilde kutlanmıştır. Merasim öğleye kadar Cümhuriyet alanında devam ve ondan sonra Şehitliğe geçilerek aziz öülerin hatırları anılmıştır. 19 yıl önce aziz yurtları için varını yoğunu feda eden kahraman Maraşlılar Büyük Şeflerinin aziz ruhunu beş dakika sükûta anmışlar ve Cümhuriyetin nurlu yolunda yürüyerek yurtlarını daima yükseltmeğe and içmişlerdir. Şehir hâlâ baştan başa sevinç içindedir.

İstanbuldaki merasim

Maraşın kurtuluş günü münasebetile dün akşam Beyoğlu Halkevinde bir toplantı yapılmıştır. Toplantıda hararetili nutuklar söylenmiş, bu güzel gün kutlanmıştır.

İzmitte esrarengiz bir cinayet oldu

İzmit (Akşam) — Burada Debaghane mahallesinde İmam Reşid denilen birinin evinde bir cinayet işlenmiştir. Bu evde 20 yaşında Mustafa, 18 yaşında karısı Fatma ve 15 yaşında Neşet oturmaktadır.

Evvelki gece, evin içindeki gayri tabii gürültüleri anlamak üzere ahıra inen, Reşidin küçük oğlu on beş yaşındaki Neşet, meçhul bir elin attığı tabanca kurşunile öldürülmüştür.

Vaka tahkikatına müddejumumî B. Halil Hamdi el koymuş olup hadisenin esrar perdesi çözülmeye uğraşmaktadır.

General Weygand Berutta

Berut 12 (A.A.) — Fransız generali Weygand bu sabah hususi bir ziyaret maksadile buraya gelmiştir.

Son dakika

Balkan antantı konseyinin içtimai

Konsey, bu içtimada hangi meseleleri müzakere edecek?

Bükreş 13 — Balkan antantı konseyinin burada yapacağı içtima ruznamesinde zannedildiğine göre 7 maddede vardır. Bu maddelerden bazıları şunlardır: 1 — Balkan paktının temdid, 2 — Balkan antantına dahil memleketlerin kendi komşuları ve bilhassa Macaristanla münasebetleri, 3 — Revizyonist Bulgar propagandasının ortaya attığı meselelerin tedkiki, 4 — Balkan antantı, memleketlerinin nasyonalist İspanyaya karşı takip edecekleri hattı hareketin müstereken tesbiti.

B. Numan Menemencioğlu bu sabah Berlinden geldi

B. Numan, Avrupada siyasî vaziyetin bilinen şekilde devam ettiğini söylüyor

Almanya ile yüz elli milyon marklık kredi mukavelesini imzalamak üzere bir müddet evvel Berline gitmiş olan Hariciye Vekâleti umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlu bu sabah saat yediyi kırk geçe gelen ekspresle memleketimize dönmüştür.

Hastahğı dolayisile kendisine Berlindedir bir de ameliyat yapılmış olan B. Numan Menemencioğlunu ailesi efradı karşılamış ve sıhhatinin iyi olduğunu söyledikten sonra muharririmizin suallerine cevablar vermiştir.

B. Numan Menemencioğlu; imza edilen Türk - Alman kredi anlaşmasının iki hükûmetin ticarî münasebetleri üzerine ne gibi tesirler yapacağı hakkındaki suale:

— Bu anlaşma; iki devlet arasındaki ticarî münasebatın umumî kalınması ve askerî malzeme üzerine yapılan bir anlaşmadır. Bu krediden bilhassa malzeme üzerinde istifade edeceğiz, cevabını vermiştir.

Hariciye Vekâleti umumî kâtibi; muharririmizin; başka devletlerle yeni anlaşma müzakerelerine girişilip girişilmeyeceği hakkındaki sualine de:

— Bu hususta şimdiki halde hiç bir malumatım yoktur!... demiş; Avrupada siyasî havanın nasıl olduğunu hakkındaki bir fikir istimizacına da:

— Avrupanın siyasî havası hepimizce malum olan şekilde gidiyor!... mütalâasında bulunmuştur.

B. Numanın bu akşamki ekspresle Ankaraya dönmesi muhtemeldir.

Türk - İtalyan münasebatı dürüst ve samimî bir cereyan takip ediyor

Son neşriyat münasebetile Ulus'un bir mütalâası

Ankara 13 — Ulus refikimiz, İtalyanın Türk topraklarında gözü olduğuna dair neşredilen harita etrafında yapılan neşriyat münasebetile «Harif neşriyat» serlevhası altında yazdığı bir fıkrada diyor ki:

«Dün Ankara'ya gelen İstanbul gazetelerinin ikisinde, bir dost devlete karşı hiç de yerinde olmıyan neşriyat gördük. Herhangi bir yabancı gazetesinin dercettiği bir harita, bu iki gazete tarafından heyecanlı haber vesilesi haline sokulmuştur. İtalya ile Türkiye arasındaki dostluk münasebetlerinin dürüst ve samimî cereyanını, bahsettiğimiz yazıları yazmış olanlar nasıl bilmezlikten gelmişlerdir, hayret ediyoruz. Dış politika işlerinde her zaman yanlış şayialar, veya tahrikler, yahut sadece sansasyon uyandırmak isteyenler, türlü türlü neşriyat yapabilirler. Memleket gazetecisinin bir vazifesi varsa, o, böyle neşriyata âlet

olmak değil, fakat Türkiye'nin beynelmîl münasebetlerinin kendisince malum olmak lâzımgelen hakikatlerine göre müteyakkız bulunmaktır. Yarın öbür gün bilerek ve ustaca yapılan tahrikler de olabilir. Bütün ihtimallere karşı, gazetecilerimizin akıl sağlığına ve yüksek memleket menfaati inzibatı ile hareket eder dikkatlerine itimadi haksız çıkarmak doğru mudur?

Gördüğümüz neşriyatta bir kasıt olmadığını biliyoruz. Fakat dış politika dâvaları, hele bize de taalluku olursa, bunları heyecan neşriyatının vesilesi yapmaktan daima içtinap etmeliyiz.

Rahat olan ve beynelmîl münasebetler nizamı herkesin gıpta edeceği kadar yerinde ve istikrarlı olan Türkiye'nin sakin havasını bulandırmakta da ne mâna, ne menfaat vardır?»

Izmirde seçim hazırlığı bitti

Bu devrede bir mebus fazla çıkacak

Izmir (Akşam) — İzmirde mebus seçimi hazırlıkları tamamlanmış, müntehib esas defterleri her yerde asılmıştır. Vilâyet idare heyeti, mebus seçimi teftiş heyetile müştereken yaptığı toplantıda İzmir intihab dairesinin nüfusunun artmış olduğunu nazarı dikkate almış, bu devrede İzmirden 14 mebus çıkarılması muvafık olacağını kararlaştırmıştır. Buna dair hazırlanan mazbata Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. Şimdiye kadar İzmir intihab dairesinden 13 mebus çıkmakta idi. Kazalardan da gelen mazbatalar tedkik edilmiş, bundan evvel İzmir intihab dairesinin 482000 küsür olan nüfusunun 63000 fazlasile 545992 ye çıktığı anlaşılmıştır. Bu miktar, dairesinin asıl sekencesini göstermektedir. Yabancılar ve intihab hakkını haiz olmıyanlar, bu miktarda dahil değildir.

Boğaziçinde sis

Bu sabah, Boğaziçini keşif bir sis kaplamıştır. Bu yüzden Boğazdan İstanbula incek ilk vapur postaları bir saat kadar yapılamamıştır.

Bir kulübe gece yandı

Halıcıoğlunda Kumbarcı yokuşunda yıkıcı Ömere aid bir kulübeden dün gece yarısı ateş çıkmış ve kulübe tamamen yandıktan sonra itfaiye tarafından söndürülmüştür. Polis, ateşin nasıl çıktığını tahkik etmektedir.

B. Roosevelt'i Avrupaya davet

Üç memleket müracaat etmiş, fakat gelmesi muhtemel değil

Paris 12 (A.A.) — Üç memleketin Vaşingtondaki sefirlerinin Amerika Cümhuriyeti B. Roosevelti Avrupaya davet etmiş olduklarını Daily Mail'in Paris'te çıkan nüshası yazmaktadır.

Bu iskandilleri müteakip Reiscühurun riyaseti esnasında memleket haricinde bir seyahat icrasına vakti olmadığı ifade edilmiştir.

Bu gazete siyasî mahafilin «riyaseti esnasında» sözüne ehemmiyetle işaret etmekte olduklarını ilâve ediyor.

Nevyorkta tahmin edildiğine göre İngiltere kral ve kraliçesi, Amerikadaki misafirlikleri esnasında B. Roosevelt ile refikasını Avrupaya davet edeceklerdir. «Daily Mail» diyor ki:

«Bir harbe sebebiyet verebilecek her hangi bir buhran vukuu takdirinde umumî bir konferans içtimaa çağırılırsa B. Rooseveltin Avrupaya gitmekte tereddüt etmeyeceği malum bir keyfiyettir.»

Yunan Başvekili çarşamba günü Bükreşe hareket ediyor

Atina 12 (A.A.) — «Atina ajansı bildiriyor» Balkan Antantı daimi konseyi 20 şubatta Bükreşte mesaisine başlayacağı için, Başvekil B. Metaksas, bayan Metaksas ve Yunan heyetile birlikte, çarşamba akşamı trenle hareket edecek ve perşembe günü Selânikte Üniversite binalarının açılış merasiminde hazır bulunacaktır.

İlk okullarda ahlâk ve muâşeret

Dünkü gazetelerde şöyle bir haber okudum:

«İstanbul lisesinde, Yalovada ve Çatalca'da ilköğretim muallimlerine konferanslar veriliyor.

Tahrir, hesap, hendese, okuma, imlâ tedrisatı etrafında filânca filânca zatlar rehberlik etmekte idirler.»

Ahlâk ve muâşeret...

Yukarıda sayılan şeyler arasında, gözlerim bunları da aradı... Bulamadı.

Umarım ki, düşünmüşlerdir; ve bazı konferansçılar da bunların yeni nesle nasıl telkin edileceğini öğretmenlere gösterirler inşaallah...

***

Programlarda eskiden mahdud dersler vardı. Derken, devrin terakkisi şababı yeni ihtiyaçlar duyuldu; resim, musiki, spor, askerlik, gazdan korunma, hattâ tayyarecilik dersleri birer birer sırayla ortaya çıktı ve çıkmaktadır.

Ahlâk ve muâşeret bahsi ise...?

İlköğretim programını tedkik ettim: Birçok cihetler iyi hesaplanmış olduğu halde ahlâk ve tavrî hareket cihetine icab eden yük konulmamış itibarı hasıl ettim.

Evvelâ: Her hangi bir Avrupalı çocuğa okutulan kıraatte olduğu derecede, bizim okuma kitaplarımızda, insanîyet, ahlâk, birbirine yardım, muâşeret fikirlerini telkin edecek parçalar yoktur. (Vardır, fakat azdır.)

Saniyen: «Hayat bilgisi» diye bir ders konulmuş. İçinde, (Beş senelik bütün programda) ahlâk ve muâşerete teallük etmek üzere sade şunları buldum: Vücut temizliğine riayet, misafire ikram, kuşları korumak, fakirler ve kış, kazazedelere yardım, yolda yürümek, orman korumak, sosyal ve ekonomik elbirliğinin sezdirmesi.

Salisen: «Aile bilgisi» diye de başka bir ders var. Onun da içinde, (Bütün ilk tedris esasında) şunlar var: Ev döşemek, aile efradının birbirine karşı muamelesi, misafirlikte muâşeret kaideleri, giyinme kaideleri, hizmetçilere iyi muamele etmek, yemekleri sofraya zarif getirmek...

Bütün bu heyeti umumiye, - eskiden yarısı da dini tedrisatın içine giren - ahlâk unsurlarının ancak bir kısmını ihtiva ediyor. Bende bu tesir hasıl oldu. Programın maddî bilgileri öğreten tarafı çok iyi işlenmiş; manevi telkinata ayrılan kısmı, ben kendi hesabıma zayıf buldum.

Maarif şurası toplanacağına göre, bu cihete dikkati belirderim.

***

Ahlâk kısmı böyle... Gelelim muâşerete:

Deniz subaylarımıza bakınız; yemek yemelerinden konuşmalarına, sigara ikram etmelerinden tebessümlerine kadar hepimizden zariftirler. Bunun da başlıca sebebi, mekteplerinin Meşrutiyetten sonra, muâşeret kaidelerine fevkalâde riayet eder tarzda tanzim edilmesidir.

Halbuki, pek çok leyli mekteplerimizden mezun olanlar arasında ağız şapırdatmanın ayıp olduğunu belki binnazarıye bilmeyenler dahi vardır. Bilseler de buna riayet etmeyenler çoktur.

***

Ahlâkla tavrî hareket... Bunlara yeni programlarda daha fazla yer verilmesini diliyoruz.

Programın tatbikatını mükemmelleştirmek üzere de muallim kadrosu.

ŞEHİR HABERLERİ

Belediye binası
Yeni bina için
bir müsabaka
açılacak

Vali ve belediye reisi doktor Lütflü Kırdar, umumî vilâyet meclisindeki nutkunda bir belediye binası yaptırmak fikrinde olduğunu tasrih etmişti. Bu maksadla bugünlerde Dahilliye Vekâletine müracaat ederek müsaade istiyecektir.

Evvelce de yazdığımız gibi şehirçilik mütehassısı B. Prots, vilâyet ve belediye binasını, Sultanahmedde şimdiki hapishanenin yerinde yapılacak yeni adliye sarayının yanında, yani bugünkü tapu idaresinin bulunduğu yerde yapmak istiyor. Bu plân henüz Nafia Vekâletince tasdik edilmemekle beraber, mütehassısın plânında bir tadilat yapılmıyacağı kuvvetle tahmin ediliyor. Hükümet müsaide cevabı verirse yeni belediye binası için B. Prostun bu meydanın tanzimini için hazırladığı makete göre belediye binası için beynelmilel bir müsabaka açılacaktır.

Bir tramvay bir kadına çarptı

Vatman Şükürünün idaresindeki 155 numaralı tramvay arabası, dün Tünel meydanında Zoi isminde bir kadına çarparak yaralanmasına sebep olmuştur.

Pollis, Zoiyi tedavi altına almış, vatman da yakalanarak hakkında kanunî takibata girilmiştir.

Şehrin temizliği

Yazın caddelerin sulanması için tetkikler yapılıyor

Tramvay istasyonlarında halkın yere bilet atmaması için her istasyona çöp sepetleri konmuştu. Bunların faydası görüldüğünden, çöp sepetleri çoğaltılacaktır. Caddelerin süpürülmesi için belediyenin sipariş ettiği otomatik süpürgeler de yakında gelecek ve bu suretle temizlik ameli, etrafa toz, duman savurmadan sokakları süpürebileceklerdir.

Belediye, şehrin temizliğini temin etmek üzere şehrin başlıca mühim caddelerini şimdiden yıkamaktadır. Bu yıkama işleri, her cadde için haftada üç defadır.

Yazın ana caddelerden başka ikinci derecedeki sokaklar da yıkanacağı gibi şehirde toz olmaması için cadde ve sokakların sulanması da düşünülmektedir. Belediye, geçen sene de sokakların sulanmasına teşebbüs etmiş, fakat sular idaresi, kâfi derecede su veremediğinden elde mevcut altı su arazözünün üçe indirilmesine zaruret görülmüştü.

Sular idaresi, bu yaz şehrin sulaşma ve yıkama işlerine günde ne kadar su sarfedeceğini hesap etmekle meşguldür. Verilecek izahata göre yazın şehrin hangi cadde ve sokakların yıkanıp sulanacağı belli olacaktır.

na, bunların tedris ve telkinini - diğer dersler hakkında yapıldığı gibi - konferanslarla öğretilmesini istiyoruz. (Vâ - Nü)

Karilerimizin
mektupları
Denizcinin derdleri

Bir darbi mesel vardır «gemisini kurtaran kapdandır» derler. Bu çok yanlış bir şeydir. Bilâkis kapdani kurtaran gemidir. Altındaki gemi çürük, mürettebat ehliyetli veya noksan ise kapdan ne yapsın? En mühim şey geminin ıslahı, ve denizcinin hayatının emniyete alınmasıdır.

Evvelâ kapdandan başlayalım: Mektebden nazari ve amelî bilgilerle mücehhez olarak çıkan kapdan kendisini emniyette hissetmediği için ilk fırsatta meslekten ayrılarak fazla paraya kavuşmayı, saadetini kısa yoldan temin etmeyi düşünür. Halbuki balık denizden korkmaz. Dünya denizciliğinde olduğu gibi denizde çalışan personeli çalışmaya teşvik edecek şekilde menfaatlendirmelidir.

Sonra mürettebat ve idare meselesi... Son hâdise gösterdi, Ereğlide gemiler balık istifi gibi yatarak açık denizde olduklarını unuttular ocaklarını basdırdılar, kaloriferler çalışmadı, elektrik yanmadı, saat başı kampanya vurmadı, gemi ölü bir haldedir. Çünkü kömürden, sudan, yağdan, adamlardan tasarruf ediliyor. Son fırtına gemi sahipleri için büyük bir dersdir. Bu şekilde bir gemi karaya yakışır. Altı bin tonluk gemiyi iki kapdan, iki makinist, altı gemici, altı ateşi abrayamaz.

Liman kontrol ederken nizamnamelerdeki ahkâmı tamamen tatbik etmelidir. Bizde diğer milletler gibi bir Loid yoktur. Liman iki vazifeyi kendinde cem etmelidir. Kazalardan biraz da liman mesuldür.

Sonra meselâ İkbâl vapuru karaya oturdu. Tahlisiye tarafından kurtarıldı. Bu şekilde geminin derhal bir havuza sokulması ve ciddi muayene-i lazımgelirken sathi bir muayeneden sonra Kozluya gönderildi. Tabii tam hamulesini alarak gidecektir. Fakat ya bir arzısı varsa?

Fakat gemiden evvel gemici lazımdır. Yüksek deniz ticaret mektebi mezunu Bedri Denizel

Âşiyân

İstimplâk için Şehir meclisinden karar istenecektir

Şair merhum Tefik Fikretin Rumelihisarı sırtlarındaki (Âşiyân) mın belediyece istimplâk edilmesine esas itibarile karar verildiğini yazmıştı. Belediye, bugünlerde bu hususta şehir meclisinden bir karar istiyecektir. Meclisçe bu teklif kabul edilirse (Âşiyân) in istimplâki için (menafii umumiye) kararı alınacaktır.

Belediye, şairin bir İstanbul çocuğu olduğunu ve gözlerini hayata bu çok sevdiği yuvasında kapadığını düşünerek burasının Tefik Fikretin eşyasını, eserlerini, hatıralarını yaşatacak bir müze halinde muhafaza edilmesini istemektedir.

Diğer taraftan büyük şair Abdülhak Hâmidin de eserleri, eşyası ve diğer metrukâtının toplanarak muhafaza edilmesi evvelce mevzuu bahsolmuştu. Belediye bu hususta da teşebbüste bulunacaktır. Ancak Hâmidin öldüğü Maçkapalası daire-sini müze ittihaz etmek mümkün olmadığından bu hususta da ayrıca bir karar verilecektir.

Sebze hâli

Yeni pavilyon
bir iki ay sonra
açılacak

Belediyenin inşa ettiği yeni sebze hâli binasının kabul muamelesi, bugünlerde Nafia Vekâleti tarafından tayin edilecek bir heyet marifetile yapılacaktır. Ancak bina derhal açılmıyacaktır.

Pavilyondan istifade edilebilmek için dahillî yolların tanzimi lazımgelmektedir. Bu maksadla yakında bütçede münakale yapılacak ve elde edilecek tahsisat ile dahillî yollar ihale edilecektir. Bu takdirde yeni pavilyon ancak bir iki ay sonra açılacaktır.

Diğer taraftan belediye gerek Trakya umumî müfettişliğinin müracaatı, gerek kabzımalların teşebbüsü üzerine hâl fiatlerini indirmek, hamal sayısını arttırmak ve hâl idaresinde bazı ıslahat vücade getirmek üzere bir müddettenberi tedkiklerde bulunmakta idi.

Ekmek meselesi etrafında çalışmalarına devam eden belediye iktisat istişare heyeti, yakında bu mevzuu da ele alacaktır. Doktor Lütflü Kırdar, hayatı ucuzlatmakta büyük âmil olan sebze, meyva toptan fiatleriyle perakende fiatler arasındaki büyük farkları kaldırmak kararında olduğundan hem müstahsilî, hem müstehtlikî, yani halkı memnun edecek tedbirler almak fikrinde dir.

Gazi köprüsü

İki tarafındaki yolların açılmasına başlanacak

Eminönü meydanının açılması için iki harita yapılmıştı. Birinci haritaya dahil binaların yıktırılması bitmek üzere dir. Yalnız Eminönü hanile civarındaki bir kaç bina ve Yenicami kemerine bitişik iki dükkân kalmıştır.

İkinci haritada Balıkhaneye kadar olan binalar, Mısırçarşısı etrafındaki binalar ve Emlâk bankasının bulunduğu ada vardır. Belediye, daha acele işler olduğundan bu haritayı şimdilik tatbik etmek niyetinde değildir. Yalnız Yenicaminin arkasındaki bazı kuşçu ve elbiseci dükkânları kaldırılacaktır.

Belediye şimdi Gazi köprüsünün iki başını ve buralarda nihayet bulan yolları açmak niyetindedir. Bunun için şehir meclisinden alınan bir buçuk milyon liralık istikraz salâhiyeti kullanılacaktır. Vali ve belediye reisi B. Lütflü Kırdar Ankara-yapacağı seyahatte bu mesele ile meşgul olacaktır.

Bir gencin cebinde iki paket heroin bulundu

Üsküdar'da Kuşoğlu yokuşundan geçmekte olan Nüzhet isminde bir gencin üzerinde polisçe yapılan araştırmada iki paket heroin bulunarak müsadere edilmiştir. Nüzhet, emniyet direktörlüğü kaçakçılık bürosuna alınarak hakkındaki tahkikatın derinleştirilmesine lüzum görülmüştür.

İstanbulda California armudu!

Güzel yemiş meraklısı bir ahbabım:

— İstanbulda Kaliforniya armutları gördüm, dedi, üzerlerinde de damgaları var. Fiyatı da seksen kuruş...

İstanbulda Kaliforniya armudu?.. Bu beni oldukça düşündürdü. Türkiye ki bir yemiş, memleketi olarak tanımıştır. Birçok meyvalarımız halk dilinde, darbimesel haline girmiştir. Fakat buna rağmen işte yine İstanbulda Kaliforniya armudu satılıyor.

Yemiş bugün dünyanın her tarafında -hele vitamin nazariyesi alıp yürüdükten sonra- en büyük ciddiyetle uğraşılan bir mesele, hayatî bir mevzu haline girmiştir.

Bugün Amerikada bir kutayı bir baştan, öteki başına kadar kateden ve Kaliforniyadan Newyorka yolcu trenlerinden önce gelen «meyva ekspresleri» vardır.

Bir portakalın dört çekirdeğinden ikisini yok etmek, azaltmak için heyetler toplanıyor, bunlar uzun uzun çalışıyorlar. Meyvadan azami surette istifade etmek yolları aranıyor.

Çünkü artık bugün meyvaya yenilse de, yenilme de lüzumsuz bir şey gözüle bakılmıyor. Bugünkü tib meyveyi en mükemmel gıdalar arasında gösteriyor.

İtiraf etmeli ki, bizde meyvalarımız çok himmet bekleyen bir vaziyettedir. İsmi çıkmasına rağmen birçok meyvalarımız medeni usullerle ıslâh edilen başka memleket meyvalarının yanında oldukça zavalıdır.

Eğer böyle olmasaydı İstanbulda Kaliforniya armudu dünyanın öbür ucundaki bir yerden gelip satılmazdı.

Bundan başka bizde küçük meyva sanayii denilen şey de yok gibidir. Birçok memleketlerde hemen bir meyvanın halis suyunu bulabildiğiniz halde İstanbulda saf bir portakal, bir mandalina şerbeti içmek -bir iki yer müstesna- mümkün değildir.

Meyva suyu başta Amerika olmak üzere, dünyanın birçok yerlerinde adam akıllı bir sanayi haline girmiştir. Halk meyva suyunu en iyi gıda addeder. Bizde de Yeşilaylılar, meselâ profesör Fahreddin Kerim, konferanslarında:

— Meyva suyu içiniz, bundan faydalı bir şey yoktur... diyorlar. Evet amma meyva suyu nerede? Haydi evlerimizde yapalım.. Fakat dışarıda bunları bulmak kabil midir?

Sonra meyvalarımız bol bol su verecek derecede ıslah edilmiş midir? Hele halde güzel meyvanın memleketimizde ve hariçte son derece rağbet göreceğine şüphe yoktur. Bundan bir müddet evvel münevver bir vatandaş gayet güzel portakal yetiştirmeğe başlamış ve çok iyi iş yapmıştı. Öteki meyvalarımızdan niçin bu netice alınmasın?

Kaliforniya tâ Avrupaya hatta bizim komşularımıza bile meyva satıyor. Türkiye bir meyva memleketi değil mi?... Hikmet Feridun Es

Açık muhabere:

Kandilli, Falk Akdeniz kıızı R. Akdeniz — Akşamın daimi fotograf müsabakasına aid tafsilât sık sık ilân edilmektedir. Müsabakanın bütün teferruâtı orada yazılıdır.

Şimdiye kadar gönderdiğiniz eserler, ya müsabaka şartlarına uymadığı, yahut elimize geçmediği için müsabakaya girmemiş olabilir, saygılar.

Bay Amca Evinde !..

— «Bekârlık sultanlıktır» diyorlar amma onun da tadı bir yaşa kadar hav Amca...

... Daha mektep çağında evlenmek ne kadar zararlı ise...

... Kırkıncıdan sonra yalnızlık da o kadar zararlı...

... Düşün yahu, ölecek olsam arkamdan ağlıyacak kimse yok!

B. A. — O halde bir kaç kişiye borç yap azizim!

Iktisadî ve malî hafta

Siyasî vaziyetin Avrupa borsalarında tesiri - Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

Durup dururken Almanyanın talim görmek vesilesiyle altı yüz bin kişiyi silâh altına çağıracağı şayiası, Avrupa efkârı umumiyesi üzerinde çok fena bir tesir yaptı. Bu tedbirin, İspanyada Franko hükümetinin muvaffakiyetler kazandığı bir zamanda itihaz edilmesi pek manidardır; bahuş ki İtalya da, kendisine İngiltere ve Amerika tarafından vaki olan sükkün tavsiyelerine rağmen, Fransa'ya karşı tehditlerine devam etmekte ve bu tehdidin ilk fiili eseri olarak Tunus hududuna altmış bin asker tahşid ettiği söylenmektedir.

Fransızlar, bu vaziyete karşı, hayret edilecek bir soğukkanlılık göstermekte ve hangi partiye mensup olursa olsun, bütün gazeteler, Fransanın, şeref ve haysiyetini muhafazada asla tereddüd etmiyeceğini metin bir lisanla yazmaktadırlar.

Almanyanın birkaç hafta evvel Fransa ile müştereken bir beyanname neşrederek, yekdiğerine taarruz etmemek ve aradaki ihtilâflarını sulhen halletmek için mutabık kaldıkları hatırlardadır. İtalya ile İngiltere arasında da, son görüşmeler neticesinde dostluk bağlarının takviye edildiği hakkında her iki tarafın resmi beyanatına bakılacak olursa, bu geniş makyastaki istihzarata bir türlü mana vermek kabil olmuyor.

Uzak Şarkta Japonyanın Hainan adasını işgal etmesi de İngiltere ve Fransa'ya karşı yeni bir tahrik mahiyetinde telâkki edilmektedir.

Avrupada siyasî ve iktisadî ufuk karardı. Almanya ve İtalyanın, harici siyasetlerinin, dahilî vaziyeti maliye ve iktisadiyelerle hiç te kabili telif olmadığını, İngilterenin mühim mall gazeteleri yazıyorlar. Bütçelerin her sene verdiği açık müthiş yekûnlara baliğ olmuş ve bu gidişle açıkların kapanması ihtimali de yokmuş.

Daily Telegraph gazetesinin Berlin muhabirinin verdiği malûmata göre, Dr. Chacht'ın Rayhsbank'tan çekildikten sonra yeni bir vazife deruhte etmesi hakkında nazi mahafili tarafından yapılan tazyikler hiç müessir olamamıştır.

Dr. Shacht, memleketin malî ve iktisadî siyasetine artık iştirak etmemek ve hattâ uzun müddet Almanya haricinde bulunmak arzusunu izhar etmiş imiş. Maamafih katî bir emir karşısında kararından rücu etmesi de muhtemel bulunduğu söyleniyor.

İtalyanın, komünistleri hasmı can telâkki etmesine rağmen, bu hal, Sovyet Rusya ile geçen hafta zarfında bir ticaret anlaşması imzalamasına mani olamamıştır.

Umumî siyasetin iş âlemi üzerine fena tesirler icra ettiğini söylemeğe bile lüzum yoktur. Yalnız memulün hilâfına olarak, Londra piyasası o kadar da endişeli görünmemektedir. Galiba bunun sebebi, gün geçtikçe, İngilizlerin daha ziyade harp tedarikâtını ikmal etmelerinden ve kendilerini vaziyete hâkim görmelerindedir.

Hafta zarfında sterlin, dolara nazaran bir cent daha kazanarak 4,685 te kaldı. Tam parité'sini bulabilmek için (4,865) e kadar çıkmalıdır; fakat bu şimdilik biraz şüpheli görünüyor.

Merkez bankamızın İngiliz lirasına tesbit ettiği fiat 593 kuruştur. Birkaç hafta evvel 583 olduğuna göre, on kuruş tereffü var demektir. Fransız frangı da 3,35 kuruşta binnisbe sağlamdır. Maliye Nazırı B. Paul Reynaud'un itihaz ettiği tedbirler sayesinde bütçe varidatının hemen her faslında mühim tezeyüdüler vuku bulmuştur. Fakat son siyasî hâdiseler üzerine işlerde durgunluk hasıl olmuş ve tenezzüle yüz tutmuştur.

Memleketimizde esham ve tahvilât vaziyeti

Bayramı takip eden hafta zarfında Ankara borsası oldukça bir faaliyet gösterdi. Fakat beynelmilel siyasî vaziyet hasebile Avrupa borsalarının tereddüdü, piyasamızda tesir icra etmekten hali kalmamıştır. Başlıca faaliyet sahası dahilî istikraz kâğıtlarımızdır ki, haiz oldukları itimad ve

temin ettikleri irad sayesinde daima müşterileri bulunmaktadır.

İkramiyeli Ergani: 19,67 lira, Sivas - Erzurum: 19,15 lirada kaldı. Sivas - Erzurumun tahvillerinin beş tertibi de aynı fiattedir.

Yüzde yedi buçuk faizli harici Türk borcu tahvilleri üzerine de muameleler yapıldı. Son fiat 19,32 liradır.

Amortisman sandığının sermayesi kanunu mahsusla 4,5 milyon liradan 6,5 milyon liraya çıkarılması neticesinde, piyasanın daha çok elâstikiyeti temin edilmiş olacağı şüphesizdir.

Anadolu grubu nisbeten canlıdır. Son fiatler şunlardır:

Hisse senedi: 23,75 lira, Tahviller: 40,20 lira, Mümessiller: 37 lira.

Merkez bankamız 110,25 lirada sabittir. İş bankası hisse senedlerinin hâmiline ait olanlarında cüzi bir tereffü vardır: 10,30 lira ediyor; halbuki nama muharrerler 10,15 liradır.

Endüstriyel kâğıtlar: Tramvay şirketinin hükümet tarafından satın alınması üzerine, hisse senedleri fiati 11,25 lirada karar kıldı. Aslan Çimentolar 9,10 lirada isteklidir.

Diğer bazı nominal fiatler:

İstanbul umum sigorta şirketi 13 lira, İttihadî millî 22,50 lira, Terkos 6,30 lira, Üsküdar - Kadıköy su şirketi 2,55 lira, Bomonti 8,05 lira, İttihad değirmencilik 12,30 lira, Şark değirmencilik 0,81 lira, İstanbul yün, pamuk ve saire şirketi 59 lira, Telefon 9,5 lira, Şirketi Hayriye 19 lira, Omnium 0,84 lira, İstanbul Kasaplar şirketi 12 lira, Şark merkez ecza deposu 2,65 lira.

Türk altını 1025 kuruş ve Gayrimübadi bonoları 9,25 kuruşta fiatlerini muhafaza etmektedirler.

Mısır Kredi fonsiye fiatleri berveçhi âtidir:

1903 tertibi: 113,50 lira, 1911 tertibi 103 lira.

Acı bir ölüm

Bundan beş gün evvel vefat eden Süleyman Faik Fenîğin refikası bayan Binnaz da dün akşam Cenabı Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Bayan Binnaz; doktor Arif Etem Korle'nin kardeşi, erkâniharp binbaşılığından müstafa Ali Rıza İlke'nin kayınvalidesi, doktor operatör Hayreddin Diker'in, Uluz gazetesi neşriyat müdürü Mümtaz Faik Fenîğin, Tıp fakültesi talebesinden Faruk Fenîğin anneleridir.

Cenazesi, bugün saat 11,30 da Kızıtoprakta Kuyubaşında 12 numaralı hanesinden kaldırılarak Kadıköyünde Osmanağa camiinde namaz kılınacak ve Karacaahmetteki aile kabristanına gömülecektir. Kederli ailesine taziyetlerimizi bildiririz.

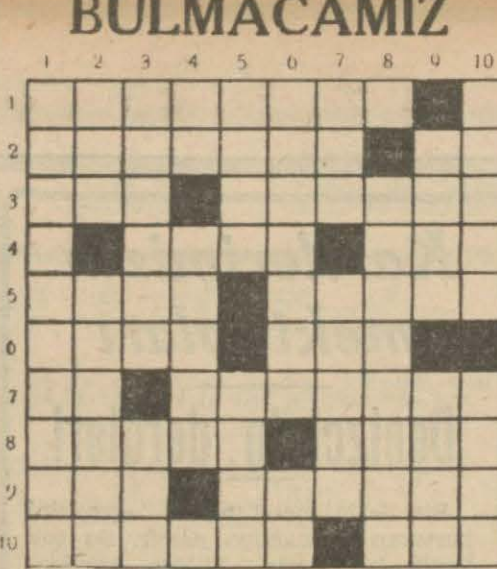
Bugünden itibaren
ŞARK Sinemasında
(Eski Ekler)

Fevkalâde zengin bir program
KIZIL RAHİP
ANNABELLA ve CONRAD VAIDT
LOREL - HARDİ
ve **İKİZLERİ**
(Türkçe Sözlü Film)

Hâveten: İstanbulda ilk defa
CİM LONDOS ve KAROL NOVINA
arasındaki dünya şampiyonluğu için müthiş boks maçı

Bu akşam saat 9 da
ESKİ HAMAM
ESKİ TAS
Operet 3 perde
Pek yakında
«Julia Joe»
Yeni ve büyük Bale
heyeti

BULMACAMIZ

Soldan sağa:
1 - Hile.
2 - Hakkanîyet üzere - Yama.
3 - Karadeniz uşağı - Gebe.
4 - Uzak - Fransada bir şehir.
5 - Afrikanın garbinde bir adalar kümesi - Tesbihin başındaki uzun tane.
6 - Keskin ve sivri olmyan - Tekrarlanırsa tavuk yavrusu olur.
7 - Sahib - Telâşçı.
8 - Yara - Atılğan.
9 - Kör - Yahudi.
10 - Çinin büyük şehirlerinden - İstiğna.

Yukarıdan aşağı:
1 - Mendrek.
2 - Cezire - Su içmek ihtiyacı.
3 - Portekizin merkezi - İptidai otel.
4 - Kırmızı - Bakıye kalan.
5 - Boş - Hesapta arttırma.
6 - En bayağıca - Hububat tozu.
7 - Sonuna «İ» gelirse bir kâğıd oyunu olur - Ege mintakasında bir kasaba.
8 - Arttırarak.
9 - Acıklı - Asyanın cenubunda büyük bir ada.
10 - Oburlar - Aynı yaşta iki kardeş.

Geçen bulmacamızın halli
Soldan sağa:
1 - Şahmerdan, 2 - İma, Berzah, 3 - Nida, Salta, 4 - İlim, 5 - Si, Nükte, 6 - Karmen, Em, 7 - Zati, İle, 8 - Ot, Ya, Aral, 9 - Lider, Hafi, 10 - Alat, Panik.

Yukarıdan aşağı:
1 - Şinik, Zola, 2 - Amil, Katil, 3 - Hadisat, Da, 4 - Amiriyet, 5 - Eb, Ar, 6 - Resanet, 7 - Dra, Ün, Aha, 8 - Azık, İran, 9 - Nat, Telâfi, 10 - Hademelik.

Beyoğlu Yerli Askerlik şubesinin yoklama ilânı

1 - Beyoğlu yerli askerlik şubesine bağlı müslim ve gayri müslim 310 : 330 (Dahil) bütün yerli ihtiyat eratın yıllık yoklamaları 335 doğumlular ilk yoklaması, 6 şubat 939 ile 15 mart 939 günleri arasında ve şube binasında yapılacaktır. Bu maksadla muhtelif doğumlulardan hangi nahiyeler halkının hangi günlerde şubeye müracaat edecekleri aşağıda yazılıdır: A - 310 : 320 (Dahil) doğumlular: Şubat 6 ve 7 günleri Beyoğlu merkez nahiyesi, şubat 8 ve 9 günleri Galata merkez nahiyesi, şubat 10 ve 11 günleri Taksim nahiyesi, şubat 13 günü Şişli nahiyesi, şubat 14 günü Kasımpaşa nahiyesi, şubat 15 günü Hasköy ve Kemerburgaz nahiyeleri. B - 321 : 325 (Dahil) doğumlular: Şubat 16 ve 17 günleri Beyoğlu merkez nahiyesi, şubat 18 ve 20 günleri Galata nahiyesi, şubat 21 ve 22 günleri Taksim nahiyesi, şubat 23 günü Şişli nahiyesi, şubat 24 günü Kasımpaşa nahiyesi, şubat 25 günü Hasköy ve Kemerburgaz nahiyeleri. C - 326 : 330 (Dahil) doğumlular: Şubat 27 ve 28, mart 1 günleri Beyoğlu merkez nahiyesi, mart 2, 3, 4 günleri Galata nahiyesi, mart 6, 7, 8 günleri Taksim nahiyesi, mart 9, 10 günleri Şişli nahiyesi, mart 11, 13 günleri Kasımpaşa nahiyesi, mart 14, 15 günleri Hasköy ve Kemerburgaz nahiyeleri. 2 - 335 doğumlular kendi mahalleleri halkile birlikte geleceklerdir. 3 - 310 : 334 doğumlulardan yoklamasını hangi bir sebeple bugüne kadar yaptırmamış olanlar da şubeye müracaat edeceklerdir. 4 - Yoklama, her gün saat 9 dan 12 ye kadar devam edecektir. 5 - Mahalle mümessilleri mahallelerinin yoklamasına tahsis edilen gün ve saatlerde şubede bulunacaklardır. 6 - Hüviyet cüzdanlarıyla askerlik vesikalarının birlikte getirilmesi. 7 - Yapılacak olan bu yoklama, askerlik kanununun 33 ve 14 üncü maddeleri icabı olduğundan başkaca bir fevkalâdelik fikrine düşünülmemesi. 8 - Yukarıda yazılı günlerde yoklamasını yaptırmayanlara bu gibi şahısları resmi ve hususi hizmete alanlar askerlik kanununun 92 ve 93 üncü maddesine göre cezalandırılacaktır. 9 - Bunlardan İstanbul haricinde olanlar, askerlik kanununun 75 inci maddesine göre, tafsilâtli künyelerile ikametgâh adreslerini bir mektupla şubemize bildireceklerdir. Yabancı memleketlerde bulunanlar ise, bu malûmatı en yakın konsolosluga bildirmelidir.

LÂLE
İstanbul halkı için büyük bir sürpriz!

Bu akşam her 2 kısımda da oyun yoktur

Kandıra mektupları

Kandıradaki keten istihsalı seneden seneye artıyor

Kandıra keteninden yapılan kumaşlar her tarafta rağbet görmektedir

Kandıra (Akşam) — Memleketimizde en fazla keten ekilen bölge Kocaeli vilâyetidir. Marmaranın İzmit körfezile Karadeniz arasında, İstanbul boğazına doğru uzanan kırcı arazide en ziyade yetişen mahsul ketendir.

Köylü tarlasında kemale gelen mahsulün gerek toplama ve gerek tohumu sapından ayırma işini, keten demetlerini suda ıslatıp yıkama, tokmaktama, kurutma ve iplik bükme gibi bir çok ameliyeyi en iptidai vasıtalarla yapmaktadır.

Bu işler için basit, fakat modern makineler getirtilerek köylüye bir kredi mukabilinde tevzi etmek, memleketin tarımı olan ketencilik ve dokumacılığın süratle inkişaf ettirecektir.

Keten istihsalı her sene arttığından Kandıradaki keten imaline mahsus bir fabrika açılması gayet münasib görülmektedir. Elde edilen mahsul fabrikaları idare edecek kadardır. Bu hususta Ziraat Vekâletinin alâkası bekleniyor.

Kocaeli ketencililiği cumhuriyet devrinde büyük bir inkişaf göstermiştir. 937 senesinde 3,800,000 kilo keten tohumu, 1,500,000 kilo keten elyafı elde edilmiş ve tohumun kilosu 8 - 12 kuruşa, elyafın kilosu da 15-35 kuruşa kadar satılmıştır. 938 yılındaki istihsal 4,500,000 kilo keten tohumu, 2,000,000 kilo keten elyafı tahmin edilmektedir. Kandıra ketenlerinin, bilhassa Almanyanın külliye yetli miktarda taleb ve siparişlerle karşılaşması bölgede, ketencililiğin daha ziyade inkişaf ve tekâmülüne yol açmıştır.

Kandıra keten kumaşları

Köylüler tamamen kendi dokudukları keten bezlerinden çamaşır ve elbiseler giyerler. İleri gelenlerimizin dahi bu sene giydikleri dokuma itibarile biraz kaba olmakla beraber gayet dayanıklı elbiseleri Kandıra kumaşlarından yapılmıştır. Gandi adı verilen ecebi kumaşla-

Keten temizleyenlerden bir grup

rına benzeyen, fakat onlardan tamamen ayrı vasıflar taşıyan Kandıra kumaşları rağbet görmektedir. Önemizdeki yaz mevsiminde (keten bezlerimiz) daha mükemmel bir şekilde piyasaya çıkarılmasına çalışılacaktır. Kumaşlar sağlam olmakla beraber aynı zamanda millî bir vasıf taşımaktadır. Vilâyetimiz halkı, belki de diğer vilâyetlerimizin büyük bir kısmı bu kumaştan dikilen elbiseleri seve seve giyiyorlar. Kazamızda harîçten elbise giyen tek köylü yoktur.

Açıklı bir ölüm

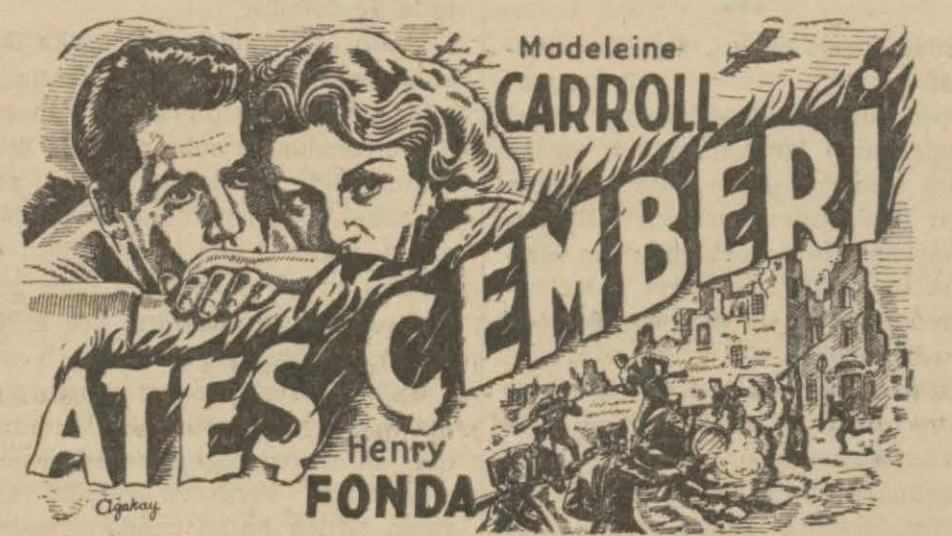
Mimar Abdullah Ziya Kozanoğlu ve Fahime Ömer Nasreddinin anası merhum yaver Abdullahın zevcesi bayan Seyde Kozanoğlu dün sabah vefat etmiştir.

Cenazesi bu sabah 9 da Nişantaşındaki evinden kaldırılarak namazı öğle vakti Bostancı camisinde kılınarak İç Erenköyündeki aile mezarlığına defnedilecektir. Merhume iyilik ve hayırseverliğiyle herkesin sevgisini kazanmıştı. Allah rahmetini esirgemesin.

TURAN TİYATROSU
Bu akşam
Ertuğrul Sadi Tek ve arkadaşları
SÜT KARDEŞLER
Vodvil 3 P.
Localar 100, Heryer 20,
Paradi 10 kuruş

Senenin en HEYECANLI - MÜTHİŞ ve MUZZAM SAHNELERLE
DOLU AŞK - FEDAKÂRLIK ve ARKADAŞLIK Filmi

Akdeniz Korsanları
PIERRE FRESNAY - NADİN VOGEL

tarafından oynanmış Fransız ve İngiliz filoları ve 3 Alman denizaltı gemisi arasında cereyan eden Sergüzeşt filmi
Sinemacılık âleminde bir hâdis

ALICE FAYE
Milyonlara mal olmuş
Kadın... Musiki ve binbir çalgınlıklar
Filmi olan

Milyonerler Revüsü

Şaheserinde: 8 yeni ve Alamed şarkı teganni ve 3 yeni dans icad ediyor
Bu Çarşamba akşamı: **SÜMER sinemasında**

Hainan adasının işgali büyük akisler yapacak

Çok büyük hadiselerin cereyan ettiği şu zamanın en yeni ve en büyük vakası hem cenubi Çin denizine hem de Fransanın Asyadaki büyük müstemleke imparatorluğu Hindi Çinin Tunkin körfezine hâkim olan Hainan adasına Japonların 20,000 kişilik bir ordu çıkarmasıdır.

Bu ada 1894 senesinde cereyan eden Çin - Japon harbinin Japonya temin ettiği Formoz adası kadar mühimdir. Formoz sayesinde Japonya Uzak Şarkın cenubundaki zengin şarkı Hind adalarını tehdit edecek ve kendisini Avrupalardan deniz tarikiyle gelebilecek herhangi tehlikeye karşı koruyabilecek bir vaziyete gelmişti.

Şimdi de Hainan adasını almakla bir taraftan İngilterenin Şarkta Hindistanın bahri kapısı ve en büyük üssübahrısı ve müstahkem mevki Singapura ile Uzak Şarktaki istinad noktası Hong Kong'un arasına girmiş diğer taraftan Fransanın şimali Afrikadan sonra en mühim ve en zengin müstemleke imparatorluğu Hindi Çin'e denizden hâkim olmuştur.

Japonya bu adayı almakla Akdenizin garp havzasında, Fransaya karşı vaziyet alan ve Tunus beyliği ile Fas Sultanlığını Fransız himayesinden çıkarmağa çalışan İtalyaya ve Almanyaya müessir müzaheretle bulunmuş oluyor

Hainan adasının zapt ve işgalinde en büyük rolü Japon donanması oynamıştır. Adanın dahilini işgal için donanmaya muavenet olarak gönderilen ordu kuvveti Mançuride her an harekete geçmeğe hazır bulunan Japon kuvvetlerinden ayrılmamıştır.

1897 senesinde Çin Hainan adasını ecnebi bir devlete terketmemeği teahhüd ederek Fransa ile bir muahede aktetmişti. Japonya bu muahedeyi kendisini alâkadar eden bir şey saymamaktadır. Hainan'ın işgali dünya politikasına büyük tesir yapacaktır.

AKŞAM

Amerika polisi kibar bir hayat süren yaman bir hırsız yakaladı

Yakalanan hırsız Matteson isimindedir. En kibar sosyetelere girip çıkıyordu. Evlerin cephelerine tırmanarak en yüksek katlara kadar tırmanmakta büyük ihtisası vardı

Nevyork sosyetesinin «Yüzbaşı Matteson» namı altında tanıdığı yaman bir hırsız yakalanmıştır. Matteson büyük bir otelde oturuyordu. Bir gece bu büyük otelin cephesinden bir fare gibi tırmanarak yürüdü, zengin bir İngiliz kadının dairesine yaklaştı, kadın uyumakta iken pencereden içeriye girdi ve mücevheratını çalarak aynı yoldan gene kaçtı. Nevyork zabıtası bu sirkatin failini bir türlü meydana çıkaramadı.

Matteson, evlerin cephe duvarlarına tırmanarak çıkmakta pek mahirdi. Matteson sokakta dolaşırken tırmandırebire evin birinci, ikinci katına tırmanıyor, evi soyuyor ve kilit kırarak, kapı delmek gibi izler bırakmadan kaçıp gidiyordu.

Matteson ilk defa hırsızlığa başladığı zaman bir kere ele geçirildi. Kendisi Amerikanın cenup taraflarından gelmişti. Babası zengin bir çiftçi idi. Oğluna iyi bir tahsil ve terbiye vermiş ve onu üniversiteye göndermişti. Matteson, üniversitede zengin ve genç bir dul kadını tanıştı, o kadını evlendi ve tahsilini bıraktı. Kadının \$00 bin dolardan fazla parası vardı. Matteson bu parayı az zaman zarfında kumarda yedi. Bunun üzerine karısı ondan boşandı. Matteson da hırsızlık hayatına atıldı. İlk hırsızlığı eşnasında yakalandı, hafif bir hapis cezasına mahkûm edildi. Hapishaneden çıktıktan sonra hiçbir iz bırakmadan kayboldu. Fakat hırsızlıkları devam ediyor ve her tarfata heyecan uyandırıyor. Matteson iki yüzüzlü bir hayat sürdüğü için bir türlü ele geçirilemiyordu.

Mattesonun Nevyork milyonerlerinin sayfiyesi olan Adirondak'ta gayet lüks bir villası vardı. Çok nazik ve hoşmeşrep olması yüzünden, her sosyeteye girip çıkıyordu. Matteson en yüksek mahafilde büyük bir rol oynuyordu. Hırsız adam, bu sayede bütün zenginlerin evlerini âdetâ ezberden biliyordu. O evlere geceleri nasılı girilip çıkılacağına tamamen vakti.

Matteson arada sırada uzun seyahatler yapıyor ve bu seyahatlerden birçok para ile avdet ediyordu. Bu aralık yüksek sosyete mensup olan bir kadınla ikinci defa olarak evlenmişti. Fakat Matteson'un yeni karısı kocasının hareketlerinden şüphelendi. Kocasının hareketini ve icraatını takip

ettirmek için arkasına bir detektif koydu. Bu detektiften gelen raporlarda Matteson'un sık sık güzel kadınlarla düşüp kalktığı, şüpheli insanlarla münasebetlerde bulunduğu ve çok para sarfettiği bildirildi. Kocasını çok seven kadın, bu raporları okuyunca âsası bozuldu ve timarhaneye kaldırılması lâzımgeldi.

Geçenlerde Nevyorkta kibarlara mahsus bir lokantada birkaç erkek oturuyordu. Bunlar epeyce içtikleri için, neşeyi ifrat derecede vurduruyorlardı. Öteden beriden konuşulurken içlerinden biri meşhur cephe tırmanıcısı hırsızın maceralarından bahsetmeğe başladı. Bu hırsız daha birkaç gün evvel büyük bir Nevyork otelinde zengin bir İngiliz kadının mücevheratını çalmıştı. Konuşanlardan biri, o sirkati yapan Yüzbaşı Matteson'du. Kendi sirkatından bahsedildiğini işiten Matteson, sarhoşlukla, masadaki arkadaşlarına: «Ben bu hırsızın meharretini geride bırakmağa muktedirim!» dedi. Bunun üzerine masada oturan arkadaşları bahse tutuştular. Matteson yedi katlı bir evin tepesine kadar tırmandı, orada bir pencereyi açarak içeriye girdi, evin içinden aşağıya indi, sokak kapısından dışarıya çıktı ve bu suretle bahsi kazandı.

Kazandı ama, bu bahis, Nevyork zabıtasının kulağına kadar aksetti ve Matteson'u gizliden gizliye tarassud altında bulundurdu ve neticede hırsızlar kralı gene bir evi soymak üzere iken cürmümeşhud halinde yakalandı.

Bir boru patladı, bir işçi ağır yaralandı

Yedikulede bir fabrikada feci bir kaza olmuştur:

Kazhçeşmede bir deri fabrikasında çalışan Antuvan, bir aralık isim makinesini açarak borulara fazla isim sevk etmek istemiş, fakat bu sırada ana boru, şiddetli bir taraka ile patlamıştır. Bu patlayıştan sıçrayan madden parçaları ile sıcak isim buharı Antuvanın vücudünün muhtelif yerlerine isabet etmiştir.

Bir taraftan demir parçaları, diğer taraftan sıcak isim Antuvanın yüz ve vücudünde ağır yaralar açmıştır. Söz söyleyemeyecek bir hale gelen Antuvan, derhal fabrika memurları tarafından Yedikule hastanesine yatırılmıştır,

On Amerika bilgi adamile candan bir münakaşa

Auguste Conte Türkiye hakkındaki görüşünde haklı çıkmıştır

Türkiye bütün insanlara aid bazı meselelere yeni bir hal çaresi bulacak mevkidedir

Yazan: AHMED EMİN YALMAN

Vaşington: İkincikânun 939

Çok garip bir toplantı halindeyiz. Bir yemek masasının etrafına on kişilik sıkışmış bulunuyoruz. Başından sonuna kadar bir tek mevzumuz var: Türkiye...

Ev sahibi profesör Goodwin Watson'dur. Geçen sene olgun bir takım Amerika terbiyecilerini bir grup haline koymuş, yirmi bin kilometrelik bir saha üzerinde bir tatbikat dersine çıkmıştı. Maksud, harpten sonra en çok değişen milletlerin içtimâl bünyelerini gözden geçirmekti. Nerelere doğru gidiliyor, nerelere varıldı? Bütün bunlar araştırılacaktır.

İstanbulda profesör Watson ve arkadaşlarıyla pek çok görüşmüştük. Seyahatlerinin sonunda profesörden bir mektup aldım. Gördüğü yerler arasında Türkiyeyi en dikkate değer saha sayıyordu. Fakat tereddüdlere vardı: Acaba Atatürk fanî insanların âkîbeti ile karşılaşarak aramızdan çekilince, Türk millî bünyesi sarsıntılar geçirmeyecek mi? Acaba bu bünye, çabuk bir inkişafın neticesi olan bir takım arzuları yenmeğe imkân bulacak mı? Umumi hayatın ahlâkî desteklerini kuvvetlendirebilecek mi? İdeal kıymetlere doğru olan ilerlemeler devam edecek mi? Tam bir ahenk ve tesamüh kurulacak mı?

Nevyorka vardığım gün profesör Watsonla karşılaştım. Birkaç gün sonra da içtimâl meselelerle uğraşan arkadaşlarını bir araya getirmiş bulunuyordu. Bunlar tanınmış bilgi adamlarıydı. Hep beraber bol bol Türkiye'den bahsedebirdik.

Profesörün evindeki vazife taksiminin şekli, gayet hoş ve samimî bir hava yaratıyordu. Ahçı ve hizmetçi kullanmak Amerikada bir lüks işidir. Bir profesör evi için buna imkân yoktur. Zahmeti asgarî dereceye indirmek için bu memekte ne mümkünse yapılmış, insan dimağının bulabildiği bütün olgunluklara amelî hayat içinde yer verilmiştir. Geriye kalan işlerin de aile içinde elbirliğile başarılmış yoluna gidilmiştir.

Misis Watson akşam elbisesini giymiş, müsterih bir tavırla sofradaki yerini almıştı. Kurduğu mekanizmanın bütün işleri dakikası dakikasına göreceğinden tamamen emin olarak umumi münakaşaya karışıyordu. Sofra hizmetini, evin on üç yaşındaki kızı Dorotia yaman bir intizamla görüyordu. Sekiz yaşındaki küçük Patricia'ya tabakları değiştirmek düşmüştü. Ocak başında iptidandan hazırlanan işlerin idaresini on iki yaşındaki erkek kardeşleri Valter üzerine almıştı.

Profesör Watson lâfî şu sözlerle açtı:

— İstanbulda bulunduğumuz sırada Fransız filozofu Auguste Conte'un Türkiye hakkındaki bir sözünden bahsetmişiniz. Türkiye hakkında bir münakaşaya girişmek için, bundan iyi fırsat olamaz. Bu sözü tekrar eder misiniz?

— Auguste Conte, on dokuzuncu asrın ortasına doğru demiş ki: «Tarihteki en mühim içtimâl değişikliklerden birini Türkiye'den bekleyiniz.» — Acaba neden böyle bir kanaate varmış?

— Tarihe bakmış. Türklerin daima müstesna bir zindelik gösterdiklerini görmüş. Düşünmüş ki böyle bir millet, tabii inkişaf ve terakki imkânlarından mahrum edilince ve etrafı türlü türlü engellerle çevrilince, eski sistem mutlaka günün birinde yıkılacak. İçtimâl bir boşluk vaziyetine gelinecek. O zaman yeniyi hakikî ihtiyaçlara göre kurmak imkânı bulunacak. Eski mevkîlerdeki umumî

terakki cereyanları, ister istemez yeni ile eski arasında bir uzlaşma derecesini geçemiyor. Bir milletin hakikî ihtiyaca göre tam yolla inkişaf imkânına varması ve bütün insanlık için bazı yeni çığır açması, ancak eskinin müstesna bazı âmiller neticesinde tamamen yıkılmasına bağlıdır. İşte Auguste Conte, Türkiye'de böyle bir vaziyet başgösterebileceğini hesap etmiş ve üç çeyrek asır gibi, tarihî ölçülerle çok kısa bir zaman sonra da dediği çıkmıştır.

— Pekî, mazinin temsil ettiği gerliklerin tamamen yıkılması neticesinde ideal hedeflere varmak tamamen mümkün olabiliyor mu?

— Vaziyet, tarihî ölçülerle Amerikanın vaziyetine çok benzer. Yüz elli sene evvel Vaşington iş başına geçtiği zaman, Avrupa dar ve menfi iktisatlarla dolu bir entrika sahasıydı. Amerika, bunlara arka çevirdi, amellî gayelere doğru serbesçe yol açtı ve yeni bir âlem yarattı.

Türkiye yepyeni bir hayata başlarken, her şeyden evvel tıpkı Amerika gibi barışa ve demokrasiye destek olmuştur. Harbin saçtığı arzuların tersi altında; Avrupalının büyük bir kısmı karanlığa ve darlığa doğru giderken, Türkiye genişliğe, ferahlığa, ideal kıymetlerin gerçekleştirilmesine doğru ilerlemiştir. Cihan harbinden sonra gönül hoşluğuna barış kuran biricik memleket Türkiye'dir. Diğer memleketlerin hepsi için cihan harbi hâlâ şu veya bu şekilde devam etmektedir. Umumi harbin umumi sulhu henüz yapılmaktan uzaktır.

Türkiye, ideal kıymetlere varmağa alâkası olan bütün yolları açık tutmağa muvaffak olmuştur. Hayatı sayılan her meselede şuurlu bir şekilde hareket etmeğe, vaziyetin icabı açık gözle görülmüş, ona göre tedbir alınıyor ve müsbet neticelere varılıyor. Tatbikat işlerinde elbette hatalarımız var. Yepyeni bir varlığa başlamak fir-

satını bulunca her şeyi ihtiyaca göre yeniden kurmamız lâzımdır. Bunu bir denbire yapmağa imkân bulunmadı. İmparatorluğa ait bir takım kanunları, usulleri muvakkat bir surette kabul etmek lâzımgeldi. Eski memurlar vasıtasıyla de bir takım eski itiyadları yeni hayata sokuldu. Fakat bünyede öyle bir zindelik var ki bir düziye darlıkları kırıyor ve genişliğe, ahenge, birliğe doğru inkişaf temin ediyor.

Atatürk gibi dehâ sahibi bir rehberi kaybetmek, Türk umumi hayatı üzerinde ne gibi tesirler yapmıştır?

— Hiçbir insan, bir millete Atatürkün verdiği verdiğini vermemiştir. Ona karşı millî bir varlık bir borcumuz olduğunu Türkiye'de anlamayan, bundan dolayı da hududsuz sevgi, saygı ve minnet duymayan insan yoktur. Atatürkün hatırası, Türk milleti için ebedî bir millî bağ olacaktır. Hiçbir insanın ölümü bu kadar derin ve samimî acılar uyandırmamıştır. Fakat Atatürkün en büyük emeli, Türk rejiminin şahsî bir mahiyet almaması ve sağlam bir temel üzerinde devam edip gidebilmesiydi. Türk milleti, millî varlığına sahip ve mukadderatına hâkim olduğuna ait olan bu imtihana parlak bir surette geçmiştir. Bütün vatandaşlar, memlekette kanundan başka bir ölçü olabileceğini bir sanıye bile hatıra getirmemişlerdir. Kanunların icapları harfi harfine yapılmıştır.

— Bugün Türk inkişafının ufuklarında görülen manzara nedir? Türk rejiminin esas prensiplerine devam edilecek midir?

— Türkiye'deki inkişaf, hep genişliğe, sağlığa, zindeliğe doğrudur. Rejim prensiplerini bütün millet benimsemiştir. Bunlar dükkün acı tecrübelerin ve yarına ait millî emellirin mahsulüdür. Fakat her insan cemiyetine ait bir takım idealler vardır ki

(Devamı 6 ncı sahifede)

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

“Akademi,”nin tarihçesi

Günün mevzuu: «Bizde akademi yapılıp mı, yapılmamış mı?» dir...

Fakat akademi nedir? Bu mefhumu kuş bakışı bir nazara atalım. Atina şehrinin garbında zeytin ve çınar ağaçlarından bir koruluk vardı. Eski şâhiplerinin biri kahraman Akademos olduğu için buraya akademi ismi verilmişti. Sonradan zeytinlikte bir jimnas yapıldı. Eflâtunun da divardâ bir sayfiyesi mevcuttu. Her gün Akademiye gelir, şakirdlerine dâsturlarını anlatırdı.

Böylelikle, meşhur filozofun mektebine ve dâsturlarına Akademi ismi verildi. Ondan sonra, bu, âdet oldu: Âlimler, şairler, artistler tarafından teşkil edilen cemiyetlere Akademi denemeğe başladı.

Bilhare zühur eden «orta» ve «yeni» Akademilerden Eflâtununkini ayırmak için ona «eski Akademi» ismi konuldu.

Fransız Akademisinin menşei basit bir dostlar toplantısıdır. Zamanın on kadar münevver, içlerinden Conrari'nin evinde hasbihal için birleşirler, bu sırada da tasavvurlarından, eserlerinden bahseder, yazdıklarını birbirlerine okur, öğüd alırlardı.

Toplantılar, bir kaç sene böylece devam etti. Meşhur devlet adamı Kardinal Richelieu (Rişlî) bundan haberdar olunca münevver bir nüve diye istifadeyi düşündü. Müstakbel Akademisyenleri tasavvurundan haberdar etti (1634). Henüz Akademi resmen teşekkül etmemekte beraber, o yılın 13 martından itibaren, konuşulanların zabtı tutulmağa başlandı. Mevcudlar arasından bir reis ve heyet seçildi. 1635 de de, on üçüncü Lui tarafından resmen kurulub 1637 de Parlamento'ca tasdik edildi.

1634 de, Akademisyenler otuz küsürdular. Sonra sayıları arttı.

Rişlî, Akademi vastasıyla Fransızca'yı tanzim etmeği düşünmüştü. Bununla beraber bir lûgat, bir ilmi beyan kitabı, bir ilmi

mazm kitabı, bir de grammer vücudu getirilecekti. Nizamname 1635 de yapılb Rislî tarafından, yalnız bir maddesinin hazife tasdik edildi. O da, her âzayı müessesin hatırasını tebeile mecur eden maddeydi. Buna rağmen Akademisyenler, Fransız kültürüne hizmeti dokunan Kardinal Rislî'nün adını resmi nutuklarda daima hayırla anmağı âdet edindiler.

Akademi âzasına manâş da verildiği için, buraya seçilib seçilmemek, şerefinden başka para hırsını da tahrik etmiştir. Giremisenler hiddetlenmiş, müesseseyi ticvetmişler.

Bunlar arasında şair Piron evvelce aleyhinde bulunmuşken, defalarla namzedliğini koymuş, reddedilmiş, bir seferinde kabul olunmuştur. Fakat bu defa da, on beşinci Lui onu cedvelden silerek elli altın tazminat verince, şair namem terüme ettiğimiz bir hicviye yazdı. Kendi mezar taşına şu kitabenin hâk olunmasını istedi:

Burada yatan Piron naflediyi nafile! Hiç birşey olamadı... Akademişyen bile...

Siyasi tebeddüller yüzünden Akademi bazen sektelece uğramış, bazan fikir mücadelelerinin merkezini teşkil etmiştir. Bir koltuğun boş kalması üzerine buraya merasime yeni âza seçilir. Âzaman kendilerini mahsus üniforması vardır.

Fransada olsun, başka memleketlerde olsun, diğer sahalarda da bir çok Akademi vardır. Biz, eski ve yeni devirlerin iki Akademisini birer nümüne diye göstermek üzere aldık.

Türk kültüründe de fikir ve sanat erkânı harbiyesini teşkil edecek müesseselere elbette lüzum vardır. Amma, bunun ismi Akademi yahud başka şey olurmuş; kurulma zamanı şimdî imiş, yahud başka vakıtmış; orası münakaşa mevzuudur. Nitekim ediblerimiz münakaşayı yapıyorlar. (V.)

İngiliz sufrajeterleri Londrada bir toplantı yaptılar

Otuz kırk sene evvel kadınlara intihap hakkı verilmesi için çalışanlar hürriyet devrini kutladılar

Bundan otuz, kırk sene evvel kadınlara intihap hakkı verilmesi için çalışmış olan İngiliz kadınları, geçen gün Londrada kadınlık hürriyeti devrinin başladığını tesid etmek üzere bir toplantı yapmışlardır. Kadınlık hürriyeti için açılan mücadeleden muzaffer çıkan bu kadınların içinde birçok defalar hapse girmiş ve hapishanede açlık grevi yapmış olanları vardır. Meselâ Mis Nina Boyle, mücadelede cebir ve şiddet gösterilmesine taraftar olmadığı halde, o bile, altı defa hapishaneyi boylamıştır.

Ziyafette hazır bulunan ihtiyar kadınlar arasında bir de 18 yaşındaki mis Elizabet Duval de bulunuyordu. Bu kızın babası, anası, dört teyzesi, bir dayısı ve büyük anası kadınlık hürriyeti uğruna hapse girmişlerdi. Mis Duval toplantıya riyaset eden ve altı defa hapse girmiş olan misis Petik - Lavrens'e bir altın anahtar hediye etmiştir. Mis Lavrensle kocasına, hapishanede açlık grevi yaptıkları için, cebrî surette gıda verilmişti.

Dikkati celbeden bir kadın şahsiyet de mis Havley idi. Kadından ziyade erkeğe benzeyen bu bayan, mücadelede sokak köşelerinde ve intihap yerlerinde kadınların hürriyeti için propaganda yapardı. Ziyafette hazır bulunan en yaşlı ve en eski mücadelecisi mis Hurry idi.

Ziyafete iştirak eden iki yüzden fazla kadın arasında tektik davetli erkekler de vardı. Bunların içinde en

Toplantıda bulunan en yaşlı sufrajeter madam Hurry ve kadından ziyade erkeğe benzeyen mis Havley

ziyade dikkati celbeden erkek, polis müfettişliğinden müteakid mister Jarvis idi. Bu polis müfettişi o gece ziyafette gördüğü sufrajeter kadınlardan birçoğunu kaç defa tevkif ederek hapse attırması.

Davetilerin dörtte üçü sufrajeterlere mahsus olan iftihar madalyasını taşıyordu. Kurşunî renkte bir madeni halkadan ve o halkaya asılı duran bir hapishane kafes demirinden ibaret bulunan bu madalyaya «Hapishane kuşu madalyanı» ismi verilmektedir. Ziyafette hazır bulunan kadınların

hepsi sufrajeterlerden ibaret değildi. Kadınlık hürriyeti için açılan mücadeledenberi yüksek mevkiler ihraz etmiş olan kadınlar da davet olunmuşlardı. Hollovey hapishanesi kadın memurları da bunlar arasında idi. Sufrajeterlerden biri tarafından irad edilen bir nutukta, Hollovey hapishanesinde kadın memur bulunmasından dolayı memnuniyet beyan etmekle beraber, hapishane müdürünün hâlâ bir erkek olduğunu söylemekten kendisini alamamıştır.

Toplantıda dikkati celbeden bir nokta da gece tuvaletlerle gelen kadınlar arasında dolaşan polis üniformalı kadın polislerdi.

Ege kız enstitüsünün plânları hazırlandı

İzmir (Akşam) — İzmirde yeni inşa edilecek Ege kız enstitüsü binasının plânları, Maarif Vekâletinin emrile Güzel sanatlar akademisi profesörleri tarafından hazırlanmış ve vilâyet Nafia müdürlüğüne gelmiştir. Bu plânlar, tedkik edildikten sonra tasdik için Nafia Vekâletine gönderilecektir. Yeni enstitü binası 2000 talebe alacak büyüklükte, yatılı, geniş bahçeli olacaktır. Müteaddid atölyeleri, çalışma odası bulunacak, Akşam kız sanat okulu ve sipariş atölyesini de ihtiva edecektir.

Perihan gitmişti. Sobanın içinde, mektuplar, bir kül yığını halinde yatıyordu. Bu sefer, erkek te, bu hazin manzara karşısında, başını önüne eğerek, yavaş yavaş ağladı.

İki aydanberi, Ratip, Adada yaşıyordu. Yat klübünde bir oda tutmuş, kalabalıklıkla avunarak, magazin iztirab verici günlerini unutmaya çalışıyordu.

Vehbi arkadaşını yalnız bırakmamıştı. İki genç, Adanın sosyetesini tarafından tertib edilen bütün eğlencelere birlikte gidiyorlardı. Bir gün gene, kafiye halinde tur yaparlarken on altı yaşlarında kadar gayet güzel sarışın bir genç kızın başka bir arabada aksi istikamette geldiğini gördüler.

Kızın bakışlarından, teninin tazeliğinden ruhlara öyle bir bahar, öyle bir canlılık yayılıyordu ki, Ratip âni olarak bütün mevcudiyetinde bir tazelenme hissetti.

Arabalar uzaklaştı. Hayal de kayboldu.

O akşam, iki arkadaş, mahud evlendirme meraklısı Tahire hanımefendiye davetliyidiler. Köşkte büyük bir ziyafet verilecekti. İhtiyar kadın, Ratibi Belkisle evlendirmemesine rağmen ümidini kesmemiş, gene deli-

On Amerika bilgi adamı ile candan bir münakaşa

(Baş tarafı 5 inci sahifede)

gerçekleşmesi için devamlı mücadelelere ve çok titizce itinalara ihtiyaç vardır. Bu idealler, her şeyden evvel umumî menfaatlerin hususî menfaatlardan üstün olmasına, hayatta ilerlemenin meziyete dayanmasına, umumî hayatta saygı, sevgi ve emniyet hüküm sürmesine aittir. Bugünkü Cümhuriyetimiz İsmet İnönü, rejimin ilk günlerindenberi bütün yüksek kıymetlerin ve kanun mefhumunun titiz ve dürüst bir bekçisi diye tanınmıştır.

Türkiyede aynı zamanda millî birliğe doğru çok kıymetli inkişaflar devam etmektedir. Muhtelif zamanlarda görüş ve usul farkları dolayısıyla umumî yürüyüşten ayrı düşenler, görüş ufuklarının gitgide genişlenmesi sayesinde elbirliğiyle çalışmak imkânlarına kavuşmaktadırlar. Bütün dünyaya ayrılığa, darlığa, ihtirasa, sınıf husumetine doğru giderken, Türkiyede ki inkişaf birliğe, ahenge ve karşılıklı tesamühe doğrudur.

Millî bir siyasetin âleti diye tek bir millî parti yoluna gidilmesi, hariçte eski ölçülere uygun görülmemiş ve diktatörlük âlameti sayılmıştır. Bu görüş yanlıştır. Geri kalmış bir memleketi, zamanın seviyesine yetiştirmek, müsbet vasıtalarla başarılacak millî bir iştir. Birinin beyaz dediğine diğerrinin mutlaka kara demesi gibi, bir amelî neticeye varan birden fazla parti sistemi böyle bir gidişe uygun sayılamaz. Bununla beraber Türk rejimi, «Acaba hata mı ediyorum?» sualini defalarla kendi kendine sormuş, ikinci parti meyillerini teşvik etmiş, fakat neticeler, böyle bir gidişin millî enerjilerin israfına yol açacağı, dedikodu ve ihtirasi millî gayelerin üstüne çıkaracağı ve ancak şahsî emellere hizmet edeceği yolunda çıkmıştır.

— Ya konuşma hürriyeti, vicdan hürriyeti?

— Türkiyede milleti geriliğe, taassuba, cehalete doğru sürüklemek hürriyeti yoktur. Bu yol kanunî şekilde tıkanmıştır. Fakat memleketin işlerini daha çok verim, daha geniş ve iyi netice almak bakımından münakaşa etmek hürriyeti tamamen vardır. Millî siyaseti temsil eden partinin disiplinini, hükümetin yaptıklarının kökürüne hoş görülmesini ve tenkidlerin susmasını hiçbir suretle icab ettirmez. Aksine olarak millî işlerin yaratıcı tenkidlere mevzu yapılması arzu ve ihtiyacı gittikçe artmaktadır. Gazetelere gelince, yeni Türkiyede hiçbir zaman, hiçbir şekilde sansür mevcut olmamıştır. Fakat şurası var ki gümrültü etmek, dedikodu yapmak, dar ihtirasları uyandırmak, yıkıcı şekillerde hareketlere atılmak herkesin her zaman, her yerde kolayca yapabileceği bir şeydir. Yaratıcı ve müsbet tenkid, tedkiklere ihtiyaç gösteren

zahmetli bir iştir. Bu silâhı müvazene ve muvaffakiyetle kullanabilecek unsurları çoğaltmak meselesi, her memleket gibi, Türkiyede de emek ve itinaya lüzum gösteren bir meseledir.

Vicdan hürriyetine gelince, bir dinin esas gayesi, ahlâki kıymetlere destek olmak, şahsî hürs ve menfaatten fedakârlık duygularını kuvvetlendirmektir. Fakat dünyanın her yerinde istidad idareleri, dinin bu gayesini unutturmuşlar ve dinî taassubu halkı esir haline indirecek bir gerilik ve istibdad vasıtası diye kullanmışlardır. Türkiye samimi lâiklik şeklinde bu fena kapıları kapadığı zaman, başka memleketlerde görüldüğü gibi diğer istikamette son ifratlara gidilmemiş ve vicdan hürriyetine saygı gösterilmiştir.

Amerika bilgi adamları ile Türkiye'ye ait içtimai münakaşalar saatlerce devam etti. Hazır bulunanların kanaati şu şekilde bir inkişafa vardı: Auguste Conte Türkiye hakkındaki görüşünde haklı çıkmıştır. Türkiye bütün insanlara ait bazı meselelere yeni bir hal çaresi bulacak bir mevkidedir.

Hele bütün dünyayı kavuran sınıf davalarına; umumî menfaat prensipinin üstün tutulması ve umumî işlerin sırf millî bakımdan idaresi şeklinde bir hal şekli aranması çok alâka uyandırdı.

Hazır bulunanlardan biri sordu: — Neden Türkiyede olup bitenleri haber alamıyoruz? Neden gazetelerimizde Türkiyeden bu kadar az bahis var?

Cevap verdim: — Çünkü gazetelerin çoğu bugün ancak gümrültüye, karışıklığa havadis gözüle bakıyorlar. Barışı, inkişafı, birliği, ahengi havadis saymıyor. Sayısız karanlık gidişlere karşı bir memleketin bol ışıklı bir yol tutması ve her yerden müstesna bir manzara göstermesi, elbette havadis kıymeti olan bir şeydir. Amerikalılarla olan temaslarım, bu noktada gazetelere hiç tamin edilmemiş tecessüsler bulunduğunu gösteriyor. Ne çare ki gazetelerin idealist olmanları vazifelerini bu yolda gösteriyorlar. Sakin ve ahenkli bir inkişafın heyecan ticareti içinde yeri yoktur...»

Ahmed Emin Yalman

Yüksek kaliteli pamuk tohumu sipariş edildi

Adana (Akşam) — Cenup bölgesi pamuklarının cinslerini islah etmek için Ziraat Vekâleti Amerikadan yüksek kaliteli bir cins pamuk tohumu sipariş etmiştir. Tohumlar gelir gelmez yeni mahsul için çiftçiye dağıtılacaktır.

AKŞAM'ın tefrikası

Tefrika No. 11

AŞKIN KURBANI

— Büyük macera romanı —

Nakleden: (Vâ-Nû)

Delikanlı, Perihanın sükûn bulduğunu görünce, bu halinden istifade ederek, masanın üstünde hazır duran bir kutuyu uzattı:

— Mektuplarını sana iade etmek üzere buraya koymuştum... İstersen al kutusuyla beraber... - dedi.

— Ratip Allah rızası için... Bari bana yazdıklarını geri isteme... Senin için onların belki kıymeti yok... Fakat yaşamış olduğum mesud saatleri hatırlatacakları için onların nazarımda pek büyük kıymeti vardır... Benden ayırma...

Delikanlı, bir an tereddüd ettikten sonra:

— Pekâlâ... - dedi. - Kalsın... İşte seninkiler burada...

Perihanı mahfazayı aldı. İçinden zarfları çıkardı. Deste halinde kâğıtlar masanın üzerine yayıldı.

— Zavalı mektuplar... Siz de şimdi yakılmağa mahkûmsunuz! Bunları bana iade etmeden evvel bir kere daha okudum mu, Ratip? İçindeki her kelime, ayrı ayrı, aşkımı

ifade eder... Yazıldıkları gündənberi tazelikleri bütün canlılığı ile duyurur.

Çini sobanın kapağını açtı. Bir destesini atıp kibriti çaktı.

— İstikbal hayalleri, saadet ümidleri... Uzaklaşın ve öün...

Hiçkırıkları yenmeğe çalışan bir sesle:

— Siz de bu alev kadar fani imişsiniz...

İkinci paket te birinciyi takip etti.

Ratip, kalbi daralmış gibi, bu manzarayı seyrediyordu. Perihan, üçüncüyü de fırlattıktan sonra, doğruldu.

— Tahammülüm yok... Tahammülüm kalmadı... - diye hıçkırıkla hıçkırıkla ağlayarak salondan dışarı çıktı.

Hem ağlıyor, hem de:

— Allaha ısmarladık, Ratip, Allaha ısmarladık... Allah seni mesud etsin! - diyordu.

Delikanlı, onu tekrar çağırmağa bir an düşündü. Fakat cesareti yoktu. Zaten o kararını verinceye kadar da sokak kapısı kapandı.

mel bir kavalıye... Beraber dans edersiniz.

Genç erkek salonlarda söylenen basmakalıp bir kaç cümle konuşuktan sonra kıza dans teklif etti. Tendü:

— Peki efendim... - diyerek kalktı. Lâtif bir tebessümle, ince elini, Ratibin koluna dayadı.

Dönen çiftler arasına karıştılar.

O sırada, Tahire ve Lâfite hanımefendileri yanyana oturmuş, konuşuyorlardı. Ev sahibesi, Ratip hakkında izahat veriyordu:

— Pek genç yaşında öksüz kaldı. Büyük annesi, onu şımarta, nazlandıra yetiştirdi. Bu sayede, diğer erkeklerle nazaran, kadın ruhunu anlayabilmeğe inceliğindedir... Dünyadan nezaket kayboldu, kardeşim... pek az insanda var... Bu çocukta eski terbiyeyi buluyorum da oğlanı pek seviyorum... İhtiyarlar hürmet etmeseñi biliyor, yaşlıların sözünü dinliyor... Velhasıl zamane hayatlarından pek ayrı...

Danstan sonra, Ratip, Tendü'yu halasının yanına getirince, ihtiyar kadını, delikanlıya bir koltuk gösterdi:

— Buyurun, oturun evlâdım... Konuşalım.

((Arkası var))

B. Peyami Safa diyor ki...

"Bir mütehassıslar heyeti için kolaylıkla 40-50 kişi bulunur"

"Ben size bu heyet için düşündüğüm isimleri gelişi güzel sayıyorum,,

Genç üstad Peyami Safa, kitaplarla dolu sıcak odasında bana fikirlerini şöyle anlattı:

— Zannediyorum ki bu akademi meselesinde çoğumuzu şaşırta fikir değil, kelimedir: Akademi kelimesi...

Akademi denince çoğumuzun aklına Fransız akademisi geliyor. Yaptığımız canlı ankete verilen cevapların hepsini okudum. İtirazlar daha ziyade Fransız akademisi tipinde bir teşekküle karşıdır. Zannediyorum ki bir kelime üzerinde münakaşa ediyoruz ve anlaşmamıza mâni olan bu kara kediyi, yani akademi kelimesini uzaklaştırsak böyle bir teşekküle taraftar olanlar çoğalacaktır. Akademi demiyelim. Diyelim ki ortada millî hem de acele halli lâzım gelen bir çok lisan meseleleri. Bir de ayrıca hem bir heyetin, hem de devletin müzaheretini tarafından teşvike muhtaç sönük bir edebiyat ve sanat hayatı vardır. Her ikisi de meşgul olan bir ihtisas heyetinin lüzumuna itiraz eden kalmaz sanırım. Yani ben bir Fransız akademisine değil, bir Türk akademisine taraftarım.

— Fakat asıl itirafı mucip olan şey edebiyata ve sanata bir istikamet, bir veçhe vermek iddiasında olacak bir otorite tesisidir. Bu doğru mu?

— Benim otoriteden maksadım edebiyata ve sanat hayatına her hangi bir şekilde müdahale değildir. Otoriteden daha ziyade salâhiyet mânâsı kastediyorum. Salâhiyet sahibi insanlardan mürekkep bir heyetin işi teşvikten öteye geçmemelidir.

Lisan meselesine gelince bunu dünyanın hiç bir tarafında kendi halinde bırakmazlar. Lisanın tabii tekâmülünü hızlandırmak, disipline sokacak bir mütehassıslar heyetine bir çok memleketlerde tesadüf ediyordur. Henüz gramerimiz yapılmamıştır. İmlâmız anaşî içinde. İstilah buhranı geçiriyoruz. Bu yüzden mekteple hayat arasında yıllardanberi hâlâ doldurulamayan bir uçurum açıldığı gibi ilim dili ile halkın idraki arasındaki boşluk ta, dolmak şöyle dursun, her gün biraz daha genişliyor. Lügatten, istilahtan maksad insanlar arasında anlaşmağı kolaylaştıran mâna ve mefhum kâhplarını tesbit olduğu halde biz bilâkis bu anlaşmağı büsbütün zorlaştıran icadlar, tereddüdlere, münakaşalara, hulâsa elim bir kararsızlık ve disiplinsizlik içinde bocalayıp duruyoruz.

Bunların derhal düne geçecek makam neresidir? Maarif Vekâletinin başlıbaşına böyle bir karara salâhiyeti yoktur. Dil kurumu ancak lisanın tasfiyesine ve lengistik kanunlarının tesbitine aid araştırmalar yapan mücerred, ilmi bir müessesedir. Tecrübe ile de gördük ki sırf bundan dolayı ne sanat, ne edebiyat, ne de alelâde hayat üzerinde bir tesiri olmamıştır. Çünkü lisanı ve sanatkar ayrı ayrı adamlardır. Sanatkar, yaşamağı istidadlı kelimeyi bulur, kullanır, diriltir. Lisanı bu dirilişin, bu feyizli yaşayışın kanunlarını arar. İlim hayat yapmaz, sadece bunu izah eder. Bunun için her hangi bir dil kurumunun ilim bakımından çok faydalı olabilecek araştırmalarından evvel bir lisanı diriltmek ve genişletmek için sanatkarın, yani bu mevzuda edebiyatçının toplu çalışmasına ihtiyaç vardır. Nitekim yirmi senedenberi Türkçe lisanıyatçılarını müdahalesine hiç ihtiyaç duymadan ve boyun eğmeden kendi başına bildiğiniz büyük tekâmül safhasını yaşamıştır. Emir olu-

Bay Peyami Safa

nuz ki Göte'nin Almancaya getirdiği söylenen zenginlik bizim bu son devre içindeki lisan tekâmülümüz yanında oldukça ehemmiyetsiz kahr.

— Dikkat ettim. Hep lisan kelimesini kullanıyorsunuz, hiç dil demiyorsunuz?

— Çünkü lisan ve dil başka başka şeylerdir. Lisanı lâng mânâsına, dil de lângaj mânâsına kullanmamız lâzımdır. Yoksa bu iki mefhumu birbirinden ayırmağı imkân bulamayız. Lângaje karşılık olarak ağz kelimesi de kullanılabilir. Meselâ esnaf ağzile konuşmak, yahut avukat ağzile konuşmak dendiği zaman meslekî bir lângaj ifade edilir gibi görünür. Fakat bence dil daha yakışıklıdır. Meselâ çocuk dilinin tekâmülü diyebiliriz. Fakat çocuk ağzının tekâmülü yakışık almaz. Yahut kuş dili diyebiliriz. Kuş ağzı bu mânâyı ifade etmez. İşte size bir mesele daha ki ancak - muarızlarımızı kuşkulandırmamak için akademi kelimesini kullanmıyayım - salâhiyetli ve toplu bir çalışma ile karara bağlanabilir.

— Fakat böyle bir teşekkül için âza bulmanın pek müşkül olduğu ileri sürülüyor?

— Bence böyle bir teşekküle çalışacak adamda şerefli bir sakal, otoriteli bir ense, kibirli bir burun aramağı lüzum yoktur. Biz oraya edebiyatın moloz ağalarını toplayacak değiliz. Şeref sergisi açmıyacağız. Edebiyat tarhi bu teşir işini kâfi derecede yapar. Bize taze ve canlı kuvvetler lâzım. Mutlaka genç olsun demiyorum. Fakat böyle bir teşekküle girecek adam çalışsın, çok çalışsın ve az kahve, sigara içsin diyorum. İşte bir Türk akademisini - kelime gene ağzımdan kaçtı - Fransadaki modelinden ayıracak en esaslî farklardan biri de budur. Oradakiler yeşil esvab giyerler ve kılıç kuşanırlarmış. Ben bu yeşil esvabın yerine sadece bir iş gömleği ve belde kılıcın yerine de sadece elde bir kalemim kâfi geleceğine kaniim. İşin gösteriş tarafını tamamen uzaklaştırmak lâzımdır.

— Lâkin bazıları bunu da lüzumlu görüyorlar. Akademi âzasına bir şekil vermekle onu deforme halden forme hale getirmek, âleme, sanatkâra resmen tanımlı bir hüviyet vermek şeklinde telâkki ediyorlar?

— Evet, fakat Fransadaki teşekkül 17 nci asırda Richelieu tarafından kurulmuştur. Ve yanılmıyorsa kıyafetler de o zamandan kalmadır. Monarşilerde sanatkâra hayriyet ve şekil verecek kıyafet olabiliirdi. Fakat halk rejimlerinde sade bir giyimli aranmaz majik tesiri belki daha fazla yapar. Devletin bir teşekküle büyük bir salâhiyet verme-

sini ve pek fazla riayet göstermesini ben de temenni ederim. Hattâ yalnız bu teşekkül âzası için değil, güzel sanatlara, edebiyata, matbuata mensub kafasile çalışan her ferde protokolda bile büyük bir saygı göstermesi çok doğrudur.

— Siz olsanız bu akademiye - kelime benim de ağzımdan kaçtı - kimleri dahil ederdimiz?

— Bir mecmua benden böyle bir liste istedi. Âza için sayıyı ona indirmişti. Bütün lâyük gördüklerimi lisyete sığdıramadım. Emin olunuz bizde akademisabile adam - bu tabir Fransuva Kopenindir - tahmin olduğundan çok fazladır. Aslî ve müşavir âzalarile beraber - ki yaşuları müşavir âza arasına koyuyorum. Çünkü onlar çalışamazlar. İstişare yolile reylerine ancak uzaktan müracaat edilebilir. Bu da çok lâzımdır - böyle bir teşekküle 40 - 50 kişi bulmak çok zor değildir. Ben rasgele sayıyorum: Halid Ziya, Hüseyin Rahmi, Hüseyin Cahid, Mustafa Şekip, Abdülhak Şinasi, Reşad Nuri, İbrahim Alâaddin, Yakub Kadri, Faruk Nafiz, Hasan - Âli Yücel, Falih Rifki ve fikirlerini değiştirmemek şartile, Nurullah Ataç, Yusuf Ziya, Orhan Seyfi, Burhan Toprak, Ahmed Hamdi Tanpınar, Necib Fazıl...

Genç üstad duruyor: Aman salâhiyet sahibi kimseyi unutmuyalım... diyerek listesine devam ediyor:

— İsmail Habib, Falk Âli, Ali Kâmi Akyüz, Mitat Cemal, Hamdullah Suphi - müşavir âza olarak - lügatçi Baha, Halil Nihad, Yaşar Nabi, Vâ - Nû, Muhiddin Birgen, Halid Fahri, Nizameddin Nazif, Şükufe Nihal, Halide Nusret, Refik Halid, Mahmud Yesari, Refik Ahmed... Aman dolduralım listeyi, Müsahibzade, Suad Derviş, Celâl Esad, Turhan Tan, Vedad Nedim, Burhan Asaf, İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Fazıl Ahmed, Sabri Esad, Ziyaeddin Fahri, Hüseyin Suad, Ali Canib, Sadri Etem, Suud Yetgin ve saire...

Görüyorsunuz ki büyük bir iftihara lâyük bir fikir ordumuz var. Daha bunların içinde bir bu kadar, bundan fazla isim eksik eksik... Nice profesörlerimiz, büyük kıymette doçentlerimiz ve bilhassa yeni yetişmekte olan edebiyatçılarımız var. Onlarla bu liste dolup taşar.

— Listede Yahya Kemal unuttunuz...

— Haaaaa... Müşavir âza sıfatile o da var. Bize 10 senede bir kelime verse kazançtır. Fakat çalışmaz hocam, çalışmaz. Asıl bu heyette bulunması lâzım olan edebiyatçılar kadar ehemmiyetli meslekdaşlar var: Gazeteciler... Her gün binlerce kelime yazıyorlar ve yüz binlerce adama okutuyorlar. Doğrusunuz isterseniz gazetecilerin reyine müracaat etmiyen bir lisan heyetinin muvafak olacağından şüphe etmemiz lâzımdır. İmzalı ve imzasız her gün yazan bütün gazetecilerin geliş bir lisan hareketindeki büyük rollerini inkâr etmek mümkün değildir.

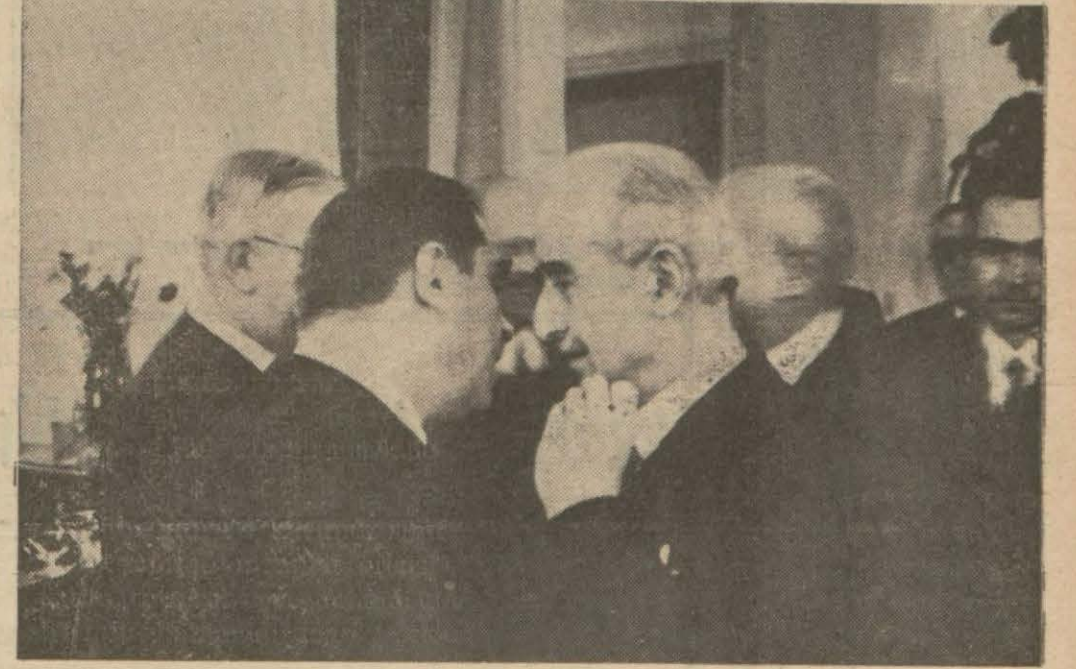
— Fakat listeniz çok geniş oldu. Bu kadar insanın, hususile edebiyatçıların yanyana çalışmaları ve müsabet bir iş çıkarmaları mümkün müdür?

— Şüphesiz bu teşekküle bir gedik heyeti olacaktır. İş başında devamlı surette çalışacak olanlar onlardır. Buna 15 - 20 kişi yeter. Geri tarafı reylerine müracaat edilecek âzalıdır. Zaten çoğunun böyle bir işe devamlı olarak ömürlerini vakfetmeleri mümkün değildir.

Hikmet Feridun Es

Bayan İsmet İnönü misafirlerle

Reisicumhur Maarif Vekili B. Hasan Âli ile görüşüyor

Kabul resminden diğer bir intiba

Reisicumhurun kabul resminde davetlilerden bir grup

Kayserinin yeni vali konağında suare

Kayseri (Akşam) — Vali konağı inşaatının tamamlanması üzerine Vali B. Adli Beyman yeni binaya nakletmiş ve bu münasebetle bir suare vermiştir. Yukarıdaki resim pek nezih geçen bu gecenin davetlilerini bir arada gösteriyor.

AKŞAM SPOR

Galatasaray Beykoz maçında Beykoz kalecisi havadan gelen topu yumrukla uzaklaştırırken

TAKSİM STADI:

Galatasaray Beykozla 1-1 berabere kaldı

Beykoz atılğan oynadı. Galatasaraylılar çamurlu sahada fazla kısa pas yaptıkları için muvaffak olamadılar

Dün, Taksim stadında lig maçlarının birinci devresinden tehir edilmiş olan Beykoz - Galatasaray müsabakası oynandı. Gecedən başlayan yağmur toprak sahasını bir çamur deryası haline getirmiş, yer yer su birikintileri hasıl etmişti. Havanın fena olmasına rağmen iki tribün de seyircilerle kısmen dolu idi.

Hakem Refik Osman Topun idaresinde maça saat on beşte başlandı.

Galatasaray takımı aşağıdaki şekilde çıkmıştı:

Osman - Lütfi, Adnan - Musa, Bedii, Ekrem - Necdet, Süleyman, Cemil, Salâhaddin, Sarafim.

Beykoz takımı:

Safa - Bahadır, Halit - Said, Mehmed, Mustafa - İsmail-Hakkı, Galip, Şahap, Bürhan, Cahid.

Birinci devre

Oyuna Galatasaray başladı. Sarı kırmızılıların akını kesen Beykoz, ortadan bir iki hücum yaptı. Haf hattını geçmeden duran bu akınlardan sonra Galatasaray yavaş yavaş ve gittikçe artan bir hâkimiyetle oynamağa başladı.

Beykozlılar haf hattında üstüste bir kaç favul yaptılar. Bu favullardan birinde top Necdet'e geldi. Necdet ortada. Safa, Sarafimin ayağına yatarak golü kurtardı.

Atılan bu ilk tehlikeden sonra, Galatasaraylılar mühim bir fırsat kaçırdılar. Bahadır, geri pas vermek istedi. Cemil zamanında bir deparle topu kapı, sürdü. Attığı şüt kaleden çıkan Safanın arkasına çarptı. Bekler yetişerek tehlikeyi uzaklaştırdılar. Bu sırada Sekiz Mehmed garip bir favul yaptı. Yere düşen Cemilin sırtına çıkarak yürüdü!

Galatasarayın hâkimiyeti gittikçe artıyor. Beykoz kaleci çember içinde... Fakat muhacimler bir hat üzerinde oynuyorlar ve sahanın çamurunu nazarı itibare almadan, kuru havada imiş gibi kısa pas yapıyorlar

Şahabın gayretile Beykozlılar da bir iki akın yaptılar. İleride kalan üç forvedler Galatasaray müdafaası karşısında netice alamıyorlar.

Galatasaray golü

On yedinci dakikada, Beykoz kalecine avut oldu. Avutu çektiler. Haf hattında bekliyen Süleyman Havadan gelen topu tuttu, sürdü, on sekiz pasla yaklaşma yerden sıkı bir şüt çekti. Top, yatan Safanın altından kalenin ağlarını buldu.

Galatasarayın hâkimiyeti devam ediyor. Bahadır Burhan yer değiştirtiler. Beykoz takımı gol yemesine rağmen daha iyi oynuyor. Haf hattının gayretli oyunuyla forvedler işlemeğe başladılar. Şahabın yakından çektiği şütü Osman tuttu.

Beykozun golü

Yirmi ikinci dakikada Beykoz sağdan bir akın yaptı. İleri doğru havadan ortalanana topa, Galatasaray beklerle Bahadır çıkış yaptılar. Bahadır daha evvel yetişt. Kalesinden

çıkarmakta tereddüd eden Osmanı mağlup den âni bir vuruşla topu ağlara yolladı.

Oyun berabere olduktan sonra Galatasaray bir gayret daha gösterdi. Necdetin ortadağı topu Cemil havadan giden bir kafa vuruşile avuta attı. Beykoz takımı, bilhassa Mehmed ve Şahap favullu oynuyorlar. Şahap sağ açığa üstüste bir kaç güzel pas verdi. Sağaçık iki defasında ofsayd kaldı. Yakaladığı topları da fazla aydağında tuttuğu için istifade edemediler. Maç, Galatasarayın kısa paslı, Beykozun da atılğan oyunuyla müsavi bir şekilde cereyan ederken birinci devre (1-1) brabr bitti.

İkinci devre

İkinci devre başlar başlamaz Galatasaray hücumu geçti. Üstüste iki kornet kazandılar. Neticesiz... Sarı kırmızılıların hâkimiyeti birinci devredeki kadar uzun sürmedi. Sarafim bu aralık bir fırsat yakaladı. Fakat zaviye kapalı olduğu için atamadı. Onuncu dakikada, Cemil kaleciyi marke etti. Hakem favul çaldı. Sekiz Mehmed lüzumsuz bir şekilde Cemili, marke vurarak yere yuvarladı. Hakem de Mehmed dışarı çıkardı. Bahadır santrhafa geçti.

İki takımın oyuncuları da birinci devredeki kadar topa vuramıyorlar ve vuramadıkları için de topu fazla ayaklarında tutuyorlar. Mütevazın bir şekilde cereyan eden oyun bu yüzden gittikçe bozuldu.

Salâhaddin'in muvaffak olamadığı görn Galatasaraylılar Necdetle Salâhaddin'in yerlerini değiştirdiler. Şahabın şahsı oyunuyla sürüklenen Beykoz forverdi, Galatasaray kaleci için tehlikeli olamamakla beraber sarı kırmızılıların müdafaasını işgal ediyor.

Top ortada dolaşiyor. Galatasaray maçı berabere devam ettiğini görünce son bir gayret gösterdi. Fakat atılğan oynayan Beykozlılara emniyet gimişti. Çamurlu sahada atılğan, cesur ve kendinden emin oynayan bir takımı oyunun son dakikalarında mağlup etmek güçtür. Galatasaraylılar gördükleri mukavemet karşısında yavaş yavaş sinirlenmeğe başladılar. Maç tamamiyle mütevazın bir vaziyet aldı.

Oyunun bitmesine üç dakika kala Adnan lüzumsuz bir favul yaptı. Hakem favulu attırmadan oyunu bitirdi. İkinci devre üç dakika eksik oynanmıştı.

Nasıl oynadılar?

Galatasaray — Oyunun başından itibaren Galatasaray takımı aynı hat üzerinde fazla kısa pas yaparak vakit kaybettiler ve çamuru nazarı itibare almadı. Bilhassa hücum hattı bir hat üzerinde oynuyor. İnsaydların kifayetsiz çalışması yüzünden kale önlerinde de muvaffak olunamıyordu.

Kaleci Osman, goldeki tereddüdü müstesna, iyi idi. Lütfi topa uzun vuramıyordu. Adnan ise bunun aks-

Bayram turnuası Kupa Galatasaray ya verildi

Bayram tatilinde altı klüp arasında tertib edilen turnua maçlarının neticesi bir ihtilâf yüzünden belli olmamış ve kupa ortada kalmıştı. Fenerbahçe klübünün vaki olan müracaatı üzerine hadiseye müdahale eden İstanbul beden terbiyesi müdürlüğü ihtilâfa sebep olan Galatasaray - Şişli maçının hakeminden rapor almış ve bu rapora nazaran müsabakanın 45 saniye noksan oynandığı tahakkuk etmiştir. Bu vaziyete göre Galatasaray takımı hükmen galip sayılmış ve bu suretle gol averajile Fenerbahçeye tefevvuk ettikten sonra kupa dün Taksim stadında komite tarafından takım kaptanlarına verilmiştir.

Şişli - Vefa maçı yarıda kaldı

Dün Beykoz - Galatasaray karşılaşmasından evvel Taksimde Vefa ile Şişli arasında hakem Tarıkın idaresinde hususî bir müsabaka yapılmıştır. Çamur deryası içinde devam eden bu maçı ilk dakikalarında Şişli firikikten bir gol kazandı. Vefalılar buna bir kaç sıkı akınla mukabele etmek istedilerse de muvaffak olamadılar. Ve devrenin sonlarına doğru Şişli solacağı Diran mükemmel bir sürüşten sonra sıkı bir şütle takımının ikinci golünü yaptı.

İkinci devre mütevazın bir oyunla geçtiyse de dakikalar ilerledikçe her iki tarafın lüzumsuz asabiyeti yüzünden müsabaka sertleşmeğe başladı. Ve maçı hitamina on beş dakika varken bir kaç oyuncunun birbirile tekmeleşmesi üzerine hakem oyunu tatil etti.

İkinci küme lig maçları

İkinci küme lig maçlarına dün Şeref ve Fenerbahçe stadlarında devam edilmiştir. Şeref stadında Beylerbeyi ile Davudpaşa arasında yapılan müsabakayı Beylerbeyi 4-1 kazanmıştır. Diğer karşılaşmalarda Karagörmük - Fener Yılmaz, Kasımpaşa - Boğaziçi-spora hükmen galib gelmiştir. Fener stadındaki Eyüp - Ortaköy müsabakası ise her iki takımın sahaya gelmemesi yüzünden yapılamamıştır.

Bu suretle iki grup üzerinde yapılan müsabakalar neticelenmiş ve A grupunda Kasımpaşa B grupunda Anadoluhisar birinciliği almışlardır.

Lig maçlarının hitamında bu iki klüp arasında iki defa yapılacak olan müsabakalar ikinci küme şampiyonunu tayin edecektir.

Voleybol turnuası

Beyoğlu Halkevi tarafından tertib edilen voleybol müsabakalarına dün Evin jimnastik salonunda büyük bir kalabalık önünde devam edilmiştir. Yapılan müsabakalarda Çelikkol - Şişliyi, Yüksek muallim - Eyübü, Darüşşafaka - Mühendisî, Gazi enstitüsü - Kurtuluşu, Yüksek Mühendisî, Perayî yenmişlerdir.

Günün son müsabakası Galatasaray ile Haydarpaşa lisesi arasında yapılmış ve bu karşılaşmayı 12-15, 12-15 Galatasaray kazanmıştır.

ne güzel degajmanlar yaptı. Ekrem, Musa ve Bedii de uzun ve deplasmanlı paslar veremedikleri ve insayd-lafta aynı işi göremedikleri için Beykoz müdafaasını geçmek kabil olamadı. Hücum hattında yalnız Sarafim nisbeten iyi idi.

Beykoz — Kaleci Safa güzel oynadı. Müdafaaya atılğan oyunuyla vazifesini yaptı. Bilhassa Bahadır iyi idi. Sekiz Mehmedin favullu oyunu müdafaayı sık sık müşkül vaziyete soktu. Hücum hattında Şahap güzel oynadı, fakat lüzumsuz favuller yapıyor, bazan da fazla şahsî hareket ediyordu. Atılğan, enerjik ve sahaya uygun bir şekilde oynayan Beykoz takımı için muvaffak olmuştur denebilir.

Hakem Refik Osman Top maçı güzel idare etti. Yalnız oyunu üç dakika eksik oynattı.

Ulu YENAL

Aynı maçta, Cemil, Beykoz kalecisinin hareketine mâni olmağa çalışıyor

FENERBAHÇE STADI:

Fenerbahçe, Topkapıya 14-0 galib geldi

Sarılâcivertliler mevsimin gol rekorunu kırdı

Dün Fenerbahçe stadında yegâne birinci küme maçı Fenerbahçe ile Topkapı arasında yapıldı. Adnan Akınım idare ettiği bu maça Topkapılılar ancak dokuz oyuncu ile ve şu şekilde çıktılar.

Topkapı: Sokrat - Hristo, Sadeddin-Yunus, Hamdi, Münir - Hakkı, Ali, Osman.

Fenerbahçe: Hüsameddin - Lebib. Yaşar - M. Reşad, Aytan, Ali Rıza - Haldun, Esad, Fikret, Naci, Vahid.

Oyuna Fenerlilerin akınıla başlandı. Derhal hâkimiyeti alan Sarılâcivertliler sağdan yaptıkları yeni bir hücumda ve oyunun ikinci dakikasında Naci vasıtasile birinci bir kaç dakika sonra da ikinci gollerini yaptılar. 11 Fenerli karşısında 9 Topkapılının mukavemet edemeyeceği oyunun başından itibaren belli olmuştu. Bu fark Fenerlileri yeni yeni hücumlara ve bu hücumlarında da zahmet-siz ve üzüntüsüz yeni yeni sayılar kavuşturdu ve Nacinin yaptığı golleri. Esad, ve Fikretin yaptığı sayılar takip

etti. Topkapılıların yalnız müdafaaya çekilmiş olmaları Fenerlilerin rahat rahat gol yapmalarına yaradı ve tekrar Naci, Fikret, Naci ve Esadın yaptığı sayılar vaziyeti sekize çıkardı ve devre 8-0 Fenerin lehine nihayetlendi.

İkinci devreye yine Fenerin tazyikle başlandı ve ortadan bilhassa Fikretin gayretile yapılan hücumlar tehlike olmağa başladı. Bu sırada sağaçığa geçmiş bulunan Reşadın ortadağı topu Fikret kafa ile birbirini takip eden üç gol yaparak Fener sayılarını on bire çıkardı.

Bu 11 golden sonra Fener lehine bir penaltı da Naci kalecinin kucağına atarak kaçırıldı. Kaçan bu penaltıyı Fikretin şütle yaptığı 12 inci gol takip etti. Bu birbirini takip eden sayılar karşısında Topkapılılar ancak topu geliş güzel vuruşlarla oyun saatini bitirmeğe çalışıyorlardı ki Naci daha iki sayı yaparak golleri on dörde kadar çıkardı. Oyun da Fenerin yaptığı gol rekoru ile 14 - 0 bitti.

ŞEREF STADI:

Beşiktaş, Hilâli 6 - 0 mağlûb etti

Şeref stadında günün yegâne birinci küme maçı Hilâl ile Beşiktaş arasında yapıldı. Şazi Tezcanın hakemliği altında sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Beşiktaş: Mehmed Ali - Hüsnü, Naci - Şahab, Feyzi, Hüseyin - Eşref, Bedii, Rıdvan, Hayatî.

Hilâl: Murad - Akif, Muammer - Cevdet, Zeynel, Salim - Muzaffer, Rüstem, Mustafa, Halûk, Lütfi.

Beşiktaşlıların sahaya on kişi çıkmasına rağmen Hilâliler mağlûbiyete evvelden kabul etmiş bir şekilde oyuna başladılar. Ve ilk siyah beyaz akınında Rıdvan takımının birinci sayısını kolaylıkla yaptı.

Birinci dakikada yapılan bu sayı Hilâlileri gayrete getireceği yerde bilâkis daha fazla gevşetti. Ve Beşiktaşın sağdan tekrarladığı bir hücumda kale önünde müsaid vaziyette topu yakalayan Hayatî ikinci Beşiktaş golünü yaptı.

İki dakika içinde üstüste yaptıkları goller Beşiktaşlıların oyun üzerinde de tam bir hâkimiyet kurmasına sebep oldu.

Birçok fırsatlar Beşiktaşın dört muhacim ile oynaması yüzünden heba oluyordu. On beşinci dakikada Feyzi'nin uzun bir pasını yakalayan Bedii müdafilerin tereddüdünden istifade ederek yakın bir mesafeden takımının üçüncü sayısını çıkardı. 27 inci dakikada Rıdvan nefis bir kafa vuruşile takımının gollerini dörde çıkardı. Ve birinci devre bu şekil değişmeden 4-0 Hilâl aleyhine neticelendi.

İkinci devreye Beşiktaşlılar gene on kişi ile başladılar. 10 uncu dakika-

Lig maçları puan cedveli

	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	17	14	3	—	65	13	48
Fenerbahçe	17	14	2	1	80	12	47
Galatasaray	17	11	4	2	51	19	43
Vefa	17	9	3	5	35	24	38
Beykoz	17	7	4	6	46	31	35
Süleymaniye	17	5	3	9	21	41	30
Hilâl	17	4	2	11	24	61	27
Topkapı	17	4	—	13	17	72	25
İst. Spor	17	3	2	12	19	51	20

Hususî müsabakalar

Dün sabah Taksim stadında Beyoğluspor ile Galataspor ve Arnavudköy muhtelili arasında hususî bir müsabaka yapılmış ve hâkim bir oyun oynayan Beyoğluspor bu karşılaşmayı 3-2 kazanmıştır.

ya kadar her iki takım müsavi bir oyun çıkardı. Onuncu dakikadan itibaren tekrar siyah beyaz hâkimiyeti kendini hissettirmeğe başladı. On beşinci dakikada Hayatinin geriden alarak kaleye kadar gönderdiği topa Hilâl müdafileri seyirci kaldılar ve onları bu durgunluğundan istifade etmesini bilen Hayatî yavaş bir vuruşla takımının gollerini beşe çıkardı.

Bu sayıdan sonra Hilâlilerde pek uzun sürmüyen bir canlılık müşahade edildi. Bu sırada bir kaç şahsî akın yaptılar fakat muhacimlerinin tecrübesizlikleri netice almalarına mani oluyordu.

30 uncu dakikaya kadar bu vaziyette devam eden oyun büyük bir enerji sarfeden Beşiktaşın tekrar hâkimiyeti altına girdi. Ve kale önünde zor bir pozisyonda topu yakalayan Rıdvan sıkı bir şütle takımının altıncı sayısını yaptı. Ve bu vaziyet değişmeden müsabaka 6-0 Beşiktaşın galibesile nihayetlendi.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Genç ressam

Geçen yaz Sabahat deniz kıyısında güzel bir köşk kiralamıştı. Evinin önünde bir de plâj vardı. Genç kadın denizi çok sevdiği için sabahları erkenden plâja koşuyordu. Serin dalgalarda arasında çok iyi vakit geçiriyordu. Sabahları plâj pek o kadar da kalabalık olmuyordu.

Sabahat üç senedenberi duldu. Bir çok arkadaşları vardı. Geziyor, eğleniyordu. Çok eskiden bir kere sevmiş, lâkin mesut olamamıştı. Bunun için bir daha aşka kendisini kaptırmamağa karar vermiş gibi idi.

Temmuzun sonuna doğru her sabah gittiği plâjda bir delikanlı peyda oldu. Bu genç bir ressamdı. Deniz kıyısına erken geliyor, sehpasını kuruyor, boyalarını açıyor, fırçasını alıp saatlerce çalışıyordu.

Herkes denizde, dalgalardan yüzüyor, eğlenirken genç ressam geniş kenarlı şapkasını bile çıkarmadan, harıl harıl resim yapıyordu.

Sabahat bazan bu genç adama bakıp içinden: «A çocuk, bu güzel yaz sabahında soyun, denize girsene... Dalgalarda kulaç atıp, yazın zevkini çıkarırsana...» derdi.

Genç kadın merak etmişti. Acaba ressamın bu kadar zevkle yaptığı resim ne idi. Bir gün ona hissettirmeden ağır ağır ressamın arkasından geçerken onun yaptığı tabloya baktı. Resim plâjda sabah manzarasını gösteriyordu.

Sabahat genç adamın, isminin Nuri olduğunu öğrenmişti. Genç ressam hem potre, hem de manzara resimleri yapıyordu.

Kendisinin o derece resme vermiş bir adamı ki plâjda etrafına ancak tablosu için güzel bir renk, güzel bir şekil bulmak maksadıyla bakıyordu. Yanından geçen mayolu en güzel kadınlar bile onu ancak yaptığı plâj tablosundan dolayı alâkadar ediyordu.

Sabahat bazan onu uzaktan seyreden kendi kendine: «Ne garip adam... diyor, kadınlara karşı taş kadar hissiz... Halbuki sanatkarların pek ateşli insanlar olduğu söylenir.» Günler geçtikçe Sabahat Nuri ile daha ziyade meşgul oluyordu. Genç ressamın ne derin, ne manalı gözleri vardı. Sonra o bambaşka bir erkekti. O en güzel, en mukavemet edilmeyecek kadar cazibeli kadınlara bir erkek gözle değil, ancak bir ressam gözle bakabiliyordu. Onun için en güzel vücut, en güzel çehre ancak resmi yapılacak şeylerdi.

Bütün bunların, Nurinin nazarında başka hiçbir kıymeti yoktu. Sabahat genç ressamın dikkatini kendi üzerine çekmek için epeyce çalışmıştı. Fakat Nuri hiç o taraflarda değildi. Durup dinlenmeden mütemadiyen çalışıyordu.

Şimdi Sabahat adeta Nuriye kızıyor, kendi kendine:

«Canım artık bu derecesi de fazla, diyor. Bu adam sanatından başka hiçbir şey düşünmüyor. Sanki yeryüzünde resimden başka hiçbir zevk, meşgul olacak hiçbir şey yokmuş gibi...»

Nurinin gözleri bazan Sabahatın üzerine takılıyordu. Fakat genç ressam yine hemen tablosunun üzerine eğiliyor, bir takım çeşit çeşit boyalarla meşgul olup duruyordu.

Nihayet plâjda bir tanıdık Sabahatle Nuriyi tanıştırdı. Genç kadın ressama:

— Sanatınızı herhalde pek çok seviyorsunuz.. dedi, hemen hemen iki buçuk aydanberi plâja gelip gidiyorsunuz, bir kere bile denize girdiğinizi görmedim. Mütemadiyen resim yapmakla meşgulsünüz...

Ressam gülümsedi:
— Evet.. dedi, sanatımı çok severim.

Genç adam bundan sonra Sabahatın yukarıya doğru çekik ince kollarına, kapkara derin, manalı gözlerine, muntazam vücuduna bakarak ilâve etti:

— Fakat sizin ne güzel bir resminiz yapılır.

Sabahatın başının içinde bir şimşek çakmıştı. Hemen:

— Ben de, dedi, sizin tarafınızdan bir resminin yapılmasını pek isterdim.

— Sizin resminizi yapmak benim için büyük bir şeref ve saadet olacaktır..

Genç adamın elindeki resim birkaç gün sonra bitecekti. Bunun için karar verdiler. Gelecek haftadan itibaren Nuri Sabahatın resmini yapmağa başlayacaktı.

Genç ressam:

— Her gün bir iki saat çalışmak lâzım.. dedi, isterseniz ben sizi evinizde rahatsız edeyim. Arzu ederseniz siz bana buyurunuz...

Sabahat tatlı bir gülümseme ile:

— Ben her gün öğleden sonra akşama kadar evdeyim. Sizi beklerim... dedi.

Sabahat artık o günden sonra Nurinin elindeki tablonun biran evvel bitmesini heyecanla bekliyordu. Genç kadın için Nurinin sonsuz lâkaydisi adeta bir izetti nefis meselesi olmuştu. Lâkin işte delikanlının başını döndürecek bir fırsat bulmuştu ya... Nihayet resminin başlanacağı gün gelip çattı. Nuri öğleden sonra eve geldi. Genç kadına:

— Sizin için güzel bir poz düşündüm... Tarif edeyim: Perdeleri inik bir oda... Kırmızı bir sedir... Alev kırmızısı bir elbise.. Sedire uzanacaksınız ve sigara içeceksiniz... Sabahat ressamın bu sözlerinden pek memnun olmuştu. Çünkü pek güzel, fazla dekolte kırmızı bir elbisesi vardı. Onu giydi. Yandaki odada duran kırmızı divanı getirdiler. Odanın perdelerini indirdiler. Sabahat divana uzandı. ve sigarasını yaktı. Tam karşıdaki bir aynada kendisini görüyordu. Hakikaten bu hâlde romanlarda cinayetler çıkartan, mukavemet edilmez kadınları andırıyordu. Fakat Nuri ne kadar heyecansız, ne kadar sakindi.

Resim sehпасının başına geçmiş, muşambasının üzerine ilk hatları çiziyor, hiç konuşmuyordu. Modelle ressam birbirine çok yakındılar. Arasına Sabahat sigarasının dumanlarını Nuriye üflüyordu. Fakat Nuri bunun farkında değil gibi idi. Nihayet bir aralık:

— Sigaranızın dumanını şöyle yana doğru üfleseniz daha güzel olacaktı... dedi.

Genç adamın bu sözü Sabahatı az daha çileden çıkaracaktı. İçinde isyan etmek arzuları belirmişti.

Bundan sonra günler hep böyle geçmeğe başladı. Nuri muntazaman eve geliyor, bir iki saat çalıştıktan sonra kalkıp gidiyordu.

Sabahat bazan delikanlıya aşktan, şirden bile bahsediyordu. Lâkin Nuri bunlara bir iki kelimelik kısacık cevaplar veriyor, lâkin arkasını getirmiyordu. Sabahat bu inatçı ve vurdum duymaz sanatkarı adam akıllı sevdiğini artık iyice anlıyordu.

Lâkin genç kadının ne aşka dair, sözleri, ne de Nuri geldiği zaman üzerine sürdüğü ve odanın her tarafına serptiği baygın kokular Nuride hiç bir tesir göstermiyordu.

Bir gün Sabahat, Nurinin karşısında iki saat modelik ettikten sonra delikanlıya çay ikram etti. Uzun uzun, dereden tepeden konuşular, akşamın nasıl olduğunu, gecenin nasıl bastırıldığını fark bile etmediler. Dışarıda çok mehtaplı bir yaz gecesi başlamıştı.

Sabahat bir aralık denize karşı uzanan balkonuna çıktı. Önünde yekpare gümüşten bir deniz ufuklara kadar uzanıyor gibi idi. Sabahat kendi kendine: «Bu manzara en vurdum duymaz insanları bile çileden çıkarır. Hele böyle bir balkonda ve genç bir kadının yanında... diyor.

Sabahat balkonda Nuriye:

— Ne güzel gece... Ne güzel manzara değil mi? Böyle güzel gecelerde yalnızlığımı büsbütün hissediyorum. dedi.

Genç kadın şimdi gözlerini hafifçe kapamış, Nurinin şirli sözlerini bekliyordu.

Radyo
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
DALGA UZUNLUĞU
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.
ANKARA RADYOSU
TÜRKİYE SAATİLE

Pazartesi 13/2/939

12,30: Program, 12,35: Türk müziği - Pl, 13: Memleket saat ayarı, ajans, meteoroloji haberleri, 13,10 - 14: Müzik - (Cazband - Çigan) (Lantof orkestrası), 18,30: Program, 18,35: Müzik (Senfonik plâklar), 19: Konuşma, 19,15: Türk müziği - Fasil heyeti - Celâl Tokses, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Basri Üfler, Hamdi Tokay, (Bayati fash), 20: Ajans, meteoroloji haberleri, ziraat borsası (fiat), 20,15: Türk müziği (Klasik program - Bestekar tanburî Ali efendinin hatırası için): 1 - Tanburî Ali efendi - Suzidil peşrevi, 2 - Tanburî Ali efendi - 1 ci beste (Yıkıldı darbi sitemden), 3 - Tanburî Ali efendi - 2 ci beste (Bilmedik yarı kim bizden), 4 - Tanburî Ali efendi - Ağır semai (Kani yadı lebinle), 5 - Refik Fersan - Tanburî taksimi, 6 - Tanburî Ali efendi - Suzidil şarkı (Yandıka oldu suzan), 7 - Tanburî Ali efendi - Suzidil şarkı (Bir nigâhla ey dilruba), 8 - Tanburî Ali efendi - Suzidil şarkı ((Her bir bakışında neşe), 9 - Tanburî Ali efendi - Yürük semai - (Ceyhun arayan didai giryan), 10 - Tanburî Ali efendi - Saz semaisi, 21: Memleket saat ayarı, 21,05: Konuşma, 21,15: Esham, tahvilât, kambyo - nukud borsası (fiat), 21,30: Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Linder - Şarap yortusu (Fantezi), 2 - Munkel - Venedik hatırası (serenad), 3 - Czernik - Güzel sanatlar festivali (uvertür), 4 - Dietrich - Fifreler (mars), 5 - Müller - La Polama şarkısı üzerine fantezi, 6 - Becker - İkbahar (melodi), 7 - Niemann - Carlston (dans), 8 - Rissager - Bir entermezzo, 9 - Gangalberger - Küçük toplanti (Revü - entermezzo), 10 - Schieder - Dindle. keman ne söylüyor (tango), 11 - Heuberger - Şarkta, 22,30: Müzik - Melodiler - Pl, 23: Müzik (Cazband - Pl), 23,45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Ev, Apartman
kiralamak için

«Akşam»ın KUÇUK
İLÂNLARI En süratli ve
en ucuz vasıttır. ★

AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebl
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebl memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilhicce 23 — Kasım 98
S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 11,40 1,20 6,49 9,40 12,00 1,32
Va. 5,19 6,59 12,28 15,20 17,40 19,11

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Genç ressam:
— Mükemmel, mükemmel bir tablo mevzuu... dedi, «mehtapta yalnız kadın...» Fevkalâde bir resim olabilir...
Sabahat deli gibi başını çevirdi:
— Aman artık, dedi, of bıktım canım...
Resim, resim, resim... Siz ne tuhaf insansınız böyle.. Nuri Sabahatın birdenbire niçin sinirlendiğini bir türlü anlayamadı.
Evine dönerken:
— Şu kadınlar ne tuhaftır!.. diyor.

Hikmet Feridun Es

TURAKİNA

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ Tefrika No. 54

«Benden başka kadın seversen, Tanrıdan dilerim, seni düşman eline esir düşürsün!»,

Vladimir seslendi:
— Her şey hazır mı?
Vladimiri kurtaran uşak cevap verdi:
— Merak etme, prensim her şey hazır...

Vladimir ve karısı atlara bindiler. Arkalarından sadık uşak ta bir ata bindi. Prenses Mari kalın tüylü bir erkek gocuğuna sarılmıştı. Başında da erkek kalpağı vardı.

Vladimir ve karısı, Dimitriyeften kaçıyorlardı.

Moğollar onların kaçtığını ancak ertesi gün haber aldılar.

Prens Vladimirin nereye gittiğini bilen yoktu.

Timuç, Vladimirin karısıyla birlikte kaçtığını duyunca fena halde hidetlendi:

— On gündür şehir içinde saklanıp izini belli etmeyen bu adamı mutlaka yakalatmalıyım.

Diyordu. Şehrin açık olan batı ve doğu yollarına yüzlerce atlılar yoladı. Ve Vladimirin şehirde gizlendiği yeri buldu. Kulaksız Petronun cesedini meydana çıkardı.

Timuç:
— Prens Vladimir aynı zamanda bir katildir. Petroyu öldürmüş. Onu cesazı bırakmak olmaz.

Dedi. Dimitriyef halkına:
«— Kulaksız Petroyu öldüren prens Vladimir idama mahkûm edilmiştir.»

Diye ilân etti.
Petroyu sevenler, Vladimir aleyhinde atıp tutmağa başladılar.

Vladimirin peşinden giden atlılar bir kaç gün sonra eli boş dönünce, Timuç fena vaziyete düşmüştü.

Saray şehrinden Dimitriyefe gelirken, Şi - Ting ona:

— Vladimirin burnunu kırmağa çalış!

Demisti. Şi - Ting, Vladimirin kaçtığını duyar, kimbilir ne kadar canı sıkılacaktır.

Batı Rusyasını daima karıştıran ve Moğolları sık sık taciz eden Vladimirin. Moğol orduları önünden kaçması, Moğollar için bir muvaffakiyetsizlik sayılırdı.

Vladimirin nereye gittiğini bilen yoktu.

Yerlilerden bazıları:
— Vladimir, Grandüke dehalet etmiştir.

Diyorlardı. Halbuki, Vladimirin Grandüke arası açtı. Grandük, prenses Mariye, vaktile:

«— Sen Vladimirle evlenirsen, mesud olamazsın!»

Demisti. Vladimir bunu duyduğu gündenberi Grandüke düşman olmuştu.

Dimitriyeflilerden bazıları da:
— Vladimir, Grandüke iltica edecek kadar korkak ve akılsız bir adam değildir. Rusyada onun gibi cesur ve becerikli bir prensi himaye edecek adam mı yok? Onu bütün köylüler himaye ederler...

Diyorlardı. Timuç şüphe ve tereddüd içinde ne yapacağını, nasıl bir tedbir alacağını bilmiyordu.

Timuç bir atlı ile vaziyeti Şi-Ting'e bildirdi. Saray şehrine giden atlı bir müddet sonra Dimitriyef'e döndü ve Timuç'a şu mektubu getirdi:

«Vladimirin, Dimitriyeften kaçtığına inanmıyorum. Seni aldatıyorlar. Şehirde esaslı bir araştırma daha yaparak, bu haini yakalamağa çalış. Volga boylarında yıllardanberi ortalığı karıştıran, Şutkayı tahrik eden odur. Vladimir, zaman zaman, hiç yoktan Moğol kanı dökülmesine sebep olan bir adamdır. Onu yakalayıp Saray şehrine göndermedikçe, Dimitriyeften bir yere dönmiyeceksin!»

Şi - Ting

Timuç, büyük komutanından aldığı emir üzerine Dimitriyefin altını üstüne getirdi. halkı sıkıştırdı.. şüpheli adamları yakalatıp kamçıdan geçirdi, zinadnlara attı. Fakat, Vladimirin izi bulunamadı.

Timuç: «Kim ne derse desin.. Vladimiri ve karısı burada yoktur. Onların kaçtığını görenler var. Şimdi bize düşen vazife, onların nereye kaçtığını öğrenmektir.»

Dedi. Yerlilerden para ile adamlar tutarak, etraftaki şehir ve köylere gönderdi. Bu suretle Vladimirin izi üzerinde aylarca yüründü. Genç bulunamadı. Vladimir ve karısı, sanki kanatlanıp göğe uçmuşlardı!

Timuç, prenses Mari'yi mi sevecek?

Timuç bes senelik evliydi... Karısını çok sevdi. Timuç, Saray şehrinden ayrılırken, karısı ona: «Benden başka kadın seversen, Tanrı senin işlerini rasgetirmesin.. ve düşman eline esir düşüp inliyesin!» demişti.

Timuç, daima karısını düşünür, onun, ayrılırken kulağına fısıldadığı sözleri hatırlardı.

Timuç fırsat bulursa, karısını Saray şehrinden Dimitriyefe getirtecekti. O, bundan önce Vladimirin sarayında kaldığı dokuz ay içinde de hiç bir kadına yangözle bakmamıştı. Timuç, karısını bütün kadınlardan güzel görürdü.

Timuç'e bir gün Dimitriyefin tanınmış falcılarından birini getirdiler.
— Bu kadın olmuş ve olacağı haber verir...

Dediler. Falcı karı, Moğol komutanın yanına varınca, yüzünü yere sürerek selâmladı:

— Dileğiniz nedir?

Diye sordu.
Timuç:

— Falcı isen, dileğimi sen bil! dedi. Bana neden soruyorsun?

Falcı karı yerden başını kaldırdı. Koynundan küçük bir mendil çıkarıp içine bir avuç kum döktü. Parmagını kumun üstünde gezdirdi. Anlatmağa başladı:

— Siz bir adamın peşinden koşuyorsunuz! Fakat, bu koşmanız beyhudedir. İşte, karşımda bir mezar var.. elde etmek istediğiniz adam ölmüştür.

Timuç vücudünde hafif bir ürperme duydu:

— Ne dedin... Ölmüş mü?
— Evet. Mezarın başı ucunda genç bir kadın ağlıyor.

Falcı karı gülümsedi:
— Bu kadın sizi düşünüyor. Ve sizin yolunuza çıkıyor! Onunla birleşeceksiniz!

Timuç bağırdı:
— Sen çıldırdın mı, cadı karı? Vladimir gibi bir düşmanın karısı ile ben nasıl birleşirim?!

— Yıldızımız, sizi birleştirecek! İnsan, talihini geri çevirmeğe muktedir değildir. Felâket ve saadet... İkisi de habersiz gelir ve onları önlemek kabil olmaz.

Kumun üstünü bir daha karıştırdı:

— Prenses Mariyi delicesine seveceksiniz! Bu birleşme, sizi yükseltecek ve Rusyaya baştanbaşa hâkim olacaksınız!

Falcı karı bu sözleri söylerken, bereket versin ki, Timuçun yanında yabancısı bir kimse yoktu.

Timuç şaşkın şaşkın, falcının söylediklerini dinliyordu.

— Başka bir şey görmüyorum. Müsaade ediniz de gideyim.

Timuç ayağa kalktı. Falcının omuzlarından yakalayıp kaldırdı:

— Bu söylediklerini başka birinden duyarsam, köpek gibi kafanı koparırım. Anladın mı?

— Merak etmeyin! Ben kimsenin sırrını kimseye vermem...

Falcı gittikten sonra, Timuç düşünmeğe başladı. Karısına bu kadar düşkün bir adam, Vladimirin karısını nasıl sevebilirdi?

Timuç o gece uyku uyuyamıyordu. Falcı karının:

«— Sen, prenses Mari ile birleşeceksin!»

(Arkası var)

RADYOLIN

ile SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM
her yemekten sonra muntazaman dişlenizi fırçalayınız

Pr. Cemil Topuzlu: "Şehir meclisi azası fahrî olarak çalışmalıdır," diyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
apartmanında ziyaret ettim. Beni her zamanki nazik tavrile kabul etti. Muhterem muhabıma ilk sualim şu oldu:

— Yeni belediye reisimiz doktor Lütfi Kırdarın Şehir meclisindeki son nutkunu nasıl buldunuz?

Aşağı yukarı on senedir ki profesör Cemil Topuzlunun, fırsat düşüğe, şehir işleri etrafındaki kıymetli fikirlerini alıyor, bunları (Akşam) da neşrediyordum.

İtiraf ederim ki, hemen her mülakatında belediye işleri etrafındaki suallerim üzerine eski şehremizin yüzünde beliren endişeli manayı sezmemek kabil değildi. Fakat bu sefer kıymetli profesörü çok memnun ve ümidli gördüm. Doktor Cemil Topuzlu dedi ki:

— Kanaatimce bu işte muvaffak olmak için biricik gaye sudur: İş kavramakla beraber, candan sevmeli, benimsemeli, hulâsa vazife aşkı olmalıdır.

Görüyorum ki, yeni valimiz doktor Lütfi Kırdar, şehircilikten anlar, bu işi sever bir zattır. Fazla söze ne hâcet? Kendisini az zamanda şehrimiz halkına beğendirdi. Doktor Kırdar, en aşağı on sene bu mevkide bulunur ve çok kifayetsiz olan belediye varidatımız da artırılırsa, İstanbulun az zamanda tanınmayacak bir dereceye geleceğinde hiç şüphem yoktur. Çünkü bir belediye reisi işleri ancak bir iki senede tamamlı kavrayabilir. Binaenaleyh Belediye Reisinin sık sık değişmesi doğru değildir.

Yeni Belediye Reisi nutkunun en mühim kısmını belediye varidatının ıslahına ve artırılmasına ayırmıştı. Eski şehremizin de bu noktaya fazla ehemmiyet verdiği görülüyordu. Sordum:

— Belediye varidatı nasıl artırılır
— İstanbul halkına katıyen barolmaksızın, yeniden vergi ihdas etmek, mevcutlara zam yapmamak, şartile belediye varidatını çoğaltmak mümkündür.

Kıymetli profesör, şehrin gelirini çoğaltmak ve varidatı artırmak için muvafık gördüğü yeni tedbirleri birer birer saymağa başladı:

1 — Hükümetin her sene vereceğini vaat ettiği beş milyon liranın derhal temini,

2 — İstanbuldaki nakliye vasıtalarından ezümle Şirketli Hayriyeden, Denizbank Kadıköy ve Adalar ve Yalova hatları ile, Tramvay, Tünel idareleri varidatından şehir için muayyen bir nisbetin terki,

3 — Havazga, telefon ve elektrik gibi diğer amme hizmetleri müesseselerinin hasılatından da yine şehir için mühimce bir para ayrılması.

4 — İstanbulda alınan bina, vareset, kazanç, muamele vergilerinden şehir için birer hisse tefrik edilmesi,

5 — Tapu idaresinin aldığı ferağ, fiktal harçlarından muayyen bir hisse ayrılması,

6 — Petrol, benzin ve şeker satışından da belediye için bir miktar tefriki,

7 — İstanbulun buğday istihlakinde alınan buğday koruma vergisinden bir kısmının şehre tahsis edilmesi,

8 — İstanbul gümrük varidatından da belediyeye münasip bir miktarın ayrılması.

Bu söylediklerim, Avrupa ve Amerikada, dünyanın her tarafında bir belediyenin hakkı sarfi olarak muntazaman cibayet ettiği varidattan başka bir şey değildir. Ancak fikrim yanlış anlaşılmalıdır: Ben hükümetin elinde bulunan bu varidat menbalarına, belediye için yeni bir zam yaparak, halka yeni bir yük yüklemesini değil, şimdiki bir varidat menbalarından münasip kısımlarının belediyeye terkedilmesini istiyorum ki dünyanın her tarafındaki belediyelerin aldığı varidat bu kabildendir.

Vali doktor Lütfi Kırdar, az faizli ve uzun vadeli istikrazlar yapmak ve bunları müsmir işlere tahsis etmek fikrindedir. Profesör Cemil Topuzlu da şehrimini bulunduğu zaman istikraz yapmış ve bunu İstanbul tanzimine hasretmişti. Yeni Belediye Reisimizin istikraz yapmak kararı et-

rafında profesörün düşüncesini anlamak istedim, dedi ki:

— Dünyada hiçbir belediye, bir şehri tanzim ve imar etmek için istikraz yapmaktan müstağni olamaz; buna behemehal mecburdur. Bahusus bu para müsmir işlere sarfedilirse, istikraz yapmakta katien mahzur yoktur. Size istikraz yapılarak müsmir netice verecek bir misal göstereyim:

Belediye, meselâ iki, iki buçuk milyon lira bir istikraz akdedip de İstanbul, Beyoğlu, Aadalar ve Boğazın Anadolu cihetine üç, dört tane asrı, mükemmel ekme fabrikası yaptırır, bu fabrikaların yapacağı ekme hem sıhhi, hem de şimdikinden alet tahmin kırk para ucuz olur. Fabrika tesisi için sarfedilen iki, iki buçuk milyon lira da bir kaç sene içinde ifa edilmiş olur. Bu suretle ekme daha ucuz, hem de sıhhi, temiz olarak temin edilir. Ve şehrin yıllardanberi halledilemeyen müsmir ekme derdi de esasından ortadan kalkar.

— İstanbul fırınlarında çalışan bir çok fırıncı esnafı vardır. Ekme fabrikaları tesis etmekle bunlar mağdur olmaz mı?

— Buna meydan vermemekten kolay ne vardır? Her fabrikada ihtiyaca kifayet edecek derecede kamyonlar, arabalar bulunur. Belediye, fabrikalarda çıkaracağı bir ekme miktarı noksan fiyatlarla şimdiki fırıncılık edenlere satar, bunlar da şehrin muhtelif yerlerinde tesis edecekleri ekme tevzi yerlerinde bunları halka dağıtırlar. Fırınlarda çalışan amele-ye gelince, bunlar ekme fabrikalarında çalıştırılır. Tesis edilecek bu satış yerleri de belediyenin daimi kontrolü altında bulunur, başka memleketlerde olduğu gibi bakkal dükkanlarında ekme satışı katı surette yasak edilmelidir.

— Fikrinize şehrin imarına başlıca mani olan şeyler nedir?

— Evkaf idaresi tamamen şehre terk edilmez, şimdiki istimlak kanunu da hemen değiştirilmez ve istimlak işleri düzelmezse şehrimizi asrı bir şekilde imara imkân yoktur.

— İstimlak kanununda ne gibi tadilat yapılmalıdır?

— Belediye bir yer imar için, Eminönü meydanında olduğu gibi, mahdut bir sahayı istimlak ederse hiçbir istifade edemez. Bilâkis, istimlaktan sonra meydana çıkacak binaların kıymeti arttığı için ileride oraların tekrar istimlakına başlandığı zaman, evvelkinden sekiz, on misli fazla para sarfına mecbur olur.

Halbuki büyük bir sahada yapılacak istimlak işlerinde belediyenin elinde diğer kıymetli arsalar kalır, bunların satış bedeli, sarfedilecek paraya, fazlasile tekabül eder. Keşke Eminönü meydanına şimdiki gibi bir milyon sekiz yüz bin lira atacağımıza beş milyon liralık istimlak yapsaydık. Belediyenin eline yine bu para avdet eder, bu suretle hiçbir zaman ziyan etmemiş olurduk.

Bu fikrim yeni değildir. Ben bu noktai nazarımı şimdiki kadar gerek bizzat size yaptığım müteaddit beyanatta, gerek (yarıncı İstanbul) isimli kitabımda tekrar ettim.

— Belediyede müstacelen yapılacak ne gibi işler vardır? Yani belediyenin ilk elde başaracağı hangi işlerdir?

— İlk yapılacak havayıcı zaruriyeti teşkil eden süt, ekme, yağ, su işlerinin ıslahıdır. Halkımıza sıhhi temiz, ucuz ekme temin etmek, mikropsuz süt, su içirmek, midelerimizi bozan, barsak hastalıklarımızı tevli eden yağları ıslah etmek, bütün havayıcı zaruriyeti ucuzlatmak. Bir Belediye Reisi için ilk yapılacak işlerdendir. Ekme, et, süt, su, yağ gibi halkın gıdasını teşkil eden şeyleri hem ıslah etmek, hem de satış fiyatlarını indirecek tedbirler alarak ihtikar manî olmak pek güç olmasa gerek.

— İstanbulun şehir dertleri pek çoktur, muhterem muhabıma, doktor Lütfi Kırdarın temas ettiği, her mevzu etrafında daha fazla yormak istemedim. Kendisinden ayrılırken profesör dedi ki:

— Şimdi hatırıma geldi, şehir için bir varidat menbaı daha buldum; Biliyorsunuz ki, şehir, şehirliğin

Almanya, kendisinin ve İtalyanın isteklerini 6 martta ilân edecek

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
İngiliz müstemlekâti müdafaa grubu reisi Pariste

Paris 12 (A.A.) — İngilterenin eski Bahriye ve Müstemlekât ve Dominyonlar Nazırı olup Avam Kamarasının müstemlekâtin müdafaaı grubunu teşkil etmiş olan B. Amery, Fransız ricalile müstemleke meselesini tedkik etmek üzere buraya gelmiştir.

B. Benesin bir nutku

New - York 12 — Çekoslovakyanın eski Cümhurreisi B. Benes Şikago ve New - York üniversiteleri tarafından şerefine verilen ziyafette bir nutuk söylemiştir. B. Benes demiştir ki:

«Avrupada yakında bir harp çıkacağı ümid etmiyorum. Maarafik bugün Avrupa büyük bir karışıklık içindedir. Bu karışık vaziyetin dünya sulhu üzerinde yapabileceği tesiri küçük görmemek lâzımdır.

Çekoslovakya, ekalliyetler meselesi ve vaziyetin karışıklığı yüzünden parçalandı. Çekoslovakya bu suretle parçalanarak ilk hükümet değildir ve sonuncu da olmayacaktır.»

Fransa, Hainan adasının işgali hakkında Japonya'dan izahat istedi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Paris 12 — Burada zannedildiğine göre Japonların Hainan adasını işgal etmelerinin bir sebebi de Hindi Çini vasıtasile silah gönderildiği iddiasıdır. Fransanın tezkibine rağmen Japonya bu yol ile Çine silah gönderdiği kanaatinde.

İkinci bir sebep de Fransanın. B. Tani'nin Japonyanın Paris sefirliğine tayinini kabul etmemesidir. B. Tani, Hindi Çini vasıtasile Çine silah kaçırıldığından bahsettiği için Fransa bu beyanatın izahını istemiş ve sefirliğe muvafakat etmemiştir.

Japonyanın donanma kumandanına bir emri

Tokyo 12 (A.A.) — Japon donanması kumandanına Fransız - Japon münasebatına zarar dokunacak her türlü hareketten kaçınması için şiddetli talimat verilmiştir.

Şanghayda Japon banknotları kabul edilecek

Şanghay 12 (A.A.) — Japon memurları Japon askeri makamlarının teğebbüsü üzerine, mahall hükümet tarafından çıkarılmış olan yeni banknotların mecburî surette kabulünü emretmişlerdir. Şimdiki kadar Çinli halk, bunu kabulden imtina etmiştir.

Tramvaydan inerken düşerek yaralandı

Ohanes isminde biri, Tophanede tramvaydan inmek isterken muvazenesini kaybederek düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Ohanes, polisçe tedavi altına alınmıştır.

— Müsterek malıdır. Bir şehrin idaresi de, tamamen resmî memur olmayan, şehirliyle aittir. Bir ev kadını kendi evini temizler ve tanzim ederken paraya almak aklına gelir mi? Hal böyle iken İstanbul Şehir meclisi azaları her içtimada (hakkı huzur) namile mühim bir para alırlar. Dünyanın hiçbir memleketinde belediye azaları, encümen azaları para mukabilinde hizmet etmezler, bu işler tamamen fahridir. (Hakkı huzur) u kaldırıncı artacak mühimce bir para ile her sene, bir iki sokağımızı olsun, asfalt, veya parke olarak yapmak mümkün olur.

— Fakat efendim, Belediye meclisinde (hakkı huzur) olmayınca içtima da olmayacağını iddia ediyorlar ne dersiniz?

— Ben iki defa şehremi oldum. Her ikisinde de (hakkı huzur) verilmesi hükümetçe de tensip edildiği halde, ben hiç (hakkı huzur) vermedim. Cemiyeti belediye azası da, hemen eksiksiz olarak içtimalarda muntazaman hazır bulunuyorlardı.

Binaenaleyh, bugün de (hakkı huzur) kalkarsa Şehir meclisi içtimalarına halel gelmeyeceğine eminim.»

Mustafa Ragıp

Çin harbi

17 ay içinde 80 bin sivil ölmüş

Londra 12 (A.A.) — Şanghaydan bildiriliyor: Çin millî yardım komitesinin neşrettiği rapora göre, harbin ilk on yedi ayı zarfında 80 bin kadar gayri muharip Çinli ölmüş ve yaralanmıştır. Bu müddet içinde 35 şehir 1318 köy bombardıman edilmiş ve bu bombardımanlarda 35,157 sivil ölmüş ve 44,050 sivil yaralanmıştır.

Çin propaganda nazırının beyanata

Şungking 12 (A.A.) — Yeni Propaganda Nazırı, yabancı matbuat mümessillerine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Çinin millî politikası, her noktada şimdiki kadar takib edilen politikanın aynı olarak kalmaktadır. Merkezî komitelerin beşinci umumî içtima devresi münasebetile politikada bir değişiklik olacağı hakkında ileri sürülen şayialar tamamen asılsızdır. Çin halk partisinin azmî, memleketin isteklerini ve millî kalkınmayı temin eylemektedir.

Çinin muhtelif muntakaları hükümetin politikasını kayıtsız, şartsız tasvibe devam etmektedir. Çin birliği, her zamankinden daha ziyade sağlandır.»

Brezilyada Alman ordusu statüsünün tebeddülüne mâni olmak için

Nevyork 12 (A.A.) — Vaşingtondan Nevyork Times gazetesine bildiriliyor: Salâhiyetler kaynaktan öğrenildiğine göre, Amerikadaki memleket orduları arasındaki dostluğu kuvvetlendirmek ve Alman ordusu statüsünün cenub Amerikası memleketleri tarafından kabulüne çalışmakta olan Almanyanın bazı husustaki gayretlerine nihayet vermek maksadile Brezilyaya askerî heyetler göndermek tasavvurundadır.

Pamuk mahsulü

İstihsal artmakla beraber stok yoktur

İzmir (Akşam) — Ziraat Vekâlet, pamukçuluk şubesi müdürü B. Necati Turgay, İzmir ve Nazilli bölgelerinde pamuk istihsalı üzerinde tedkikler yaparak İstanbula gitmiştir. Yapılan tedkiklerde Nazilli pamuk istasyonunun randımanını artıracak bazı tedbirlere lüzum görülmüştür. İki sene evvel nazaran Ege bölgesinde pamuk rekoltasının yüzde 60 nisbetinde arttığı ve pamuk cinslerinin ıslah edildiği anlaşılmıştır.

İstihsalâtın artması, bölgede fena bir vaziyet ihdas etmekten uzaktır. Çünkü yerli fabrikalarımız, pamuk istihlakini bir kaç misli artırmakla beraber bir taraftan da dış memleketlere mühim miktarda ihracat yapılmıştır. Bu suretle fazla istihsal edilen pamuk mahsulünün stok kalmaması gibi bir tehlike mevzuubahis olmamaktadır.

Tedkiklerden elde edilen mühim netice şudur: Rekoltâ artmakla tehlike mevzuubahis değildir. Bilâkis mühim miyasta fayda vardır ve olacaktır.

İzmirin Torbalı kazasında 3 kişi ortadan kayboldu

İzmir (Akşam) — Vilâyetin Torbalı kazasında garip bir tagayyup hâdisedi olmuş, üç kişi birden ortadan kaybolmuştur. Hasan Hüseyin adında biri, zabıtaya müracaat ederek, kardeşinin oğlu Mustafa adında 18 yaşında bir gencin ortadan kaybolduğunu bildirmiş ve aranmasını istemiştir. Mustafa, Tepeköy pazarında kitap ve hırdavat eşyası satmaktaymış. Bundan üç gün evvel gene Tepeköy pazarına gelmiş, eşyasını ve eşğini saraf B. İbrahim hanına bıraktıktan sonra çekilip gitmiş, bir daha görünmemiştir.

Mustafa, aynı yerde oturan Mehmed ve Hasan adlarında iki kişi ile pek samimî görüşülmüş. Üzerinde 70 lira kadar parası bulunan Mustafanın, parasına tamaan öldürülmüş olmasından şüphe edilmektedir. Mehmed ve Hasan da Mustafa ile beraber ortadan kaybolmuşlardır. Zabıta, şüpheli bir şekilde kaybolan bu üç kişiyi aramaktadır.

Asya antikomintern konferansı

Tokiodaki hazırlık toplantısına 40 delege iştirak etti

Tokyo 12 (A.A.) — Tokyoda toplanacak olan Asya Antikomintern konferansını hazırlamaya memur komite, dün burada toplanmıştır. Bu toplantıya kırk kadar delege iştirak etmiştir. Bunların arasında İtalyan ve Alman ve nasyonalist İspanyol delegeleri ile muvakkat Çin hükümeti delegeleri de vardır.

B. Spaak Kabinayı teşkil etmekten vazgeçti

Brüksel 12 — Kral, yeni Kabinenin teşkil için müzakereleri devam ediyor. İstifa eden Başveklî Spaak siyasî vaziyet dolayısıyla yeni Kabinayı teşkil için anlaşmanın güç olacağını söylemiştir.

Brüksel 12 (A.A.) — Spaak yeni Kabinayı teşkil etmekten vazgeçmiştir. Kendisinin yeni Kabinede Hariciye Nazırlığını deruhte etmesi muhtemeldir.

Küçük hırsız İki kadının çantalarını kapa Leon yakalandı

Bundan bir hafta kadar evvel, bir akşam karanlığında Fatih'te تنها bir sokaktan geçmekte olan Nimet ve Cahide isimlerindeki kadınların yanına bir genç yaklaşmış, ansızın ellerindeki para çantalarını kapmış ve ortadan sır olmuştu. İki kadının zabıtaya müracaatı üzerine emniyet direktörlüğü ikinci şube üçüncü kısım memurları tahkikat ve takibata girişmişlerdi. Kadınların verdiği izahata nazaran; içlerinde yirmi küsur lira para ile bazı eşya ve mücevherat bulunan çantaları kapıp kaçan genç zayıf, esmer bir delikanlı idi. Bundan başka elde hiç bir ipucu bulunmuyordu.

Buna rağmen sivil memurların yaptıkları sıkı takib ve araştırmalar on yedi yaşlarında Leon isminde birinin bu işi yaptığını meydana koymuştur. Leon Edirnekapı civarında yakalanmış, oturduğu evde yapılan araştırmada kapıp kaçtığı çantalarla bazı eşya ve mücevherler ele geçirilmiştir. Leon hakkındaki tahkikatın derinleştirilmesine lüzum görülmüştür.

Baba oğul, komşularile oğlunu yaraladılar

Beşiktaşa oturan Fehmi ve oğlu Abidinle, komşuları Talha ve oğlu Kenanın araları üç senedenberi bir meselesinden dolayı açık bulunmaktadır. İki aile arasındaki bu dargınlık evvelki gece, sokakta karşılaşan bu iki baba oğulu kanlı bir vakaya sürüklemiştir.

İki baba ile oğulları karşı karşıya gelir gelmez, derhal ağız münakaşasına başlamışlar, az zamanda büyüyen bu münakaşa sonunda Talha ile oğlu Kenan, ellerine geçirdikleri birer odunla Fehmi ile oğlu Abidine hücum etmişler ve ilk darbeleri kafalarına indirmişlerdir.

Bu şekilde başlarından ağır surette yaralanan baba ile oğul birer tarafa yıkılmışlar, az sonra istimdadlarına gelen bekiçi ve polisler her ikisini de Beyoğlu hastanesine yatırmışlardır. Talha ile Kenan hadiseyi müteakip kaçtıkları cihetle polisçe aranmaktadır.

Yugoslav hükümet Naibinin Belgrad müzesine hediyesi

Belgrad 2 (A.A.) — Naibi hükümet prens «Paul» babası prens «Arsese» in hatırasını ihyaya medar olmak üzere Belgrad müzesine Rus kompozitörü «Glinka» in bir portresini hediye etmiştir. Bu portre Rus ressamı «Riepine» in maruf bir eseridir. Prens «Paul», bundan başka Hollandalı ressam «Mowa» nun bir etüdünü de hediye etmiştir.

35 bin tonluk ilk Alman zirhlisi denize indiriliyor

Berlin 12 (A.A.) — 35,000 tonluk ilk Alman kruvazörünün salı günü saat 13,06 da Hamburgta Hitlerle amiral Raeder, ordu baş kumandanı Keitel, hava kuvvetleri başkumandanı, Milleh, birçok askerî erkân, nazırlar ve diğer zevatın huzurile denize indirilmesi siyasî ve askerî muazzam bir tezahüre vesile teşkil edecektir. Saat 12,55 de Hitler, kısa bir nutuk söyleyecektir.

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo, Dantzig,
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün
Baltık limanları gark ve Karadeniz başlıca
limanları arasında 15 günde bir azaime
ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslo-
dan beklenen vapurlar.

Aasne vapuru 12 şubata doğru.
Vasaland vapuru 14 şubata doğru.
Bardaland vapuru 28 şubata doğru.
Yakında İstanbuldan Hamburg Roter-
dam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg,
Dantzig - Stockholm, ve Oslo limanları
için hareket edecek vapurlar.

İsa vapuru 14 şubata doğru.
Aasne vapuru 16 şubata doğru.
Vasaland vapuru 14 şubata doğru.
Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han
3 üncü katta kâin acentalarına müracaat.
Tel: 44991 - 2 - 3

Çiçek meraklılarına MÜJDE:

Bu sene Avrupanın en meşhur müesseselerinden ilkbahar ve yaz çiçek soğanları, katmerli begonya, en yeni glayöl, yıldız ve gül kokulu Çin şekâiki varyetelerini getirdiği mi sayın müşterilerime ilân eylerim. Sipariş üzerine en nadide gül fidanları, çam ve saır salon fidanları ehven fiatle getirilir.

AGOP CULFAYAN

İstanbul Çiçek Pazarı No. 23 - 40

Vapurların kalkış gün ve saatleri: 13 Şubattan 20 Şubata kadar kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Aksu), Perşembe 12 de (Tari), Pazar 16 da (Ege). Galata rihimından.
Bartın hattına	— Çarşamba 18 de (Antalya), Cumartesi 18 de (Ülgen). Sirkeci rihimından.
İzmit hattına	— Pazar, Salı ve Perşembe 9,30 da (Uğur). Tophane rihimından.
Mudanya hattına	— Her gün 9 da (Marakaz) vapuru sistemi vapurlardan biri, Cumartesi ayrıca 13,30 da (Trak). Tophane rihimından.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8,15 de (Trak) ayrıca Çarşamba 20 de (Saadet) ve Cumartesi 20 de (Bursa). Tophane rihimından.
Karabiga hattına	— Salı 19 da (Bursa), Cuma 19 da (Bartın). Tophane rihimından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rihimından.
Ayvahk hattına	— Çarşamba 15 de (Mersin), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rihimından.
İzmir sirat hattına	— Pazar 11 de (İzmir). Galata rihimından.
Mersin hattına	— Salı 10 da (Etrüsk), Cuma 10 da (Sadıkzade). Sirkeci rihimından.

Merkez	— Denizbank binası	42497
Telefonlar:	Acenceler	) Karaköy köprübaşı 42362
	) Sirkeci yolcu salonu	22740

SUMER BANK

Birleşik Pamuk ipliği ve Dokuma Fabrikaları müessesesinden:

Bakırköy ve Kayseri Fabrikalarımız kaput bezlerinin satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir.

Bu fiatlar fabrikada teslim ve peşin tediye şartile müteberdir.

Bir balyadan eksik satışlarda fiatlara % 2 zam olunur.

KAYSERİ FABRİKASI MAMULATI

Tip : 14 Anahtar marka 75 santim bezin 36 metrelik topu 640 Krş.

Tip : 14 Anahtar marka 85 santim bezin 36 metrelik topu 704 Krş.

BAKIRKÖY FABRİKASI MAMULATI

Tip : 9 Kartal marka 75 santim bezin 36 metrelik topu 615 Krş.

Tip : 9 Kartal marka 90 santim bezin 36 metrelik topu 765 Krş.

Tip : 9 Kartal marka 100 santim bezin 36 metrelik topu 765 Krş.

Ambalaj ve nakliye ücreti müşteriye aittir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
00	50	5.000
	40	4.800
	20	3.200

DİK Hesaplarında paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 2 verilecektir. Kur'a defa, 1 Eylül, 1 Ocak, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İzmir İncir ve Üzüm Tarım Satış Kooperatifleri Birliği

ÜZÜM

İNCİR

Temiz ve fennî usullerle hazırlanmış zarif ambalajlar içinde :

- TARİŞ** Üzüm ve incirleri, dünyanın, zevkini bilen her muhitinde takdirlerle karşılanmaktadır.
- TARİŞ** Markası rekabet kabul etmeyen bir eksir ifade eder.
- TARİŞ** Üzüm ve incirleri, çocuklarımıza vereceğiniz şekerlemelerden daha nefis ve daha mugaddidir.
- TARİŞ** Üzüm ve incirleri, dostlarımıza ikram edeceğimiz kahve ve çaydan şüphe yok ki daha sıhhidir.

Satış yeri : Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 64
(Parmakkapı Tramvay durağında)

GRIP . NEZLE . ROMATİZMA

DERMAN

BAŞ . DIŞ . SİNİR . KIRIKLIK

Bütün ağrı ve sızılara karşı en müessir ve mükemmel kase

Nafia Vekâletinden :

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Derme çayı üzerinde inşa edilmekte olan regülâtör kapaklarının ikmal ve montaj işleri keşif bedeli (16000) liradır.

2 — Eksiltme 3/2/939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat (16) da Nafia Vekâleti Sular umum müdürlüğü su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri (80) kuruş mukabilinde Sular umum müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (1200) liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir istida ile Vekâlete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular umum müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. (445) (865)

Beykoz kazası idare heyetinden:

T. C. Ziraat bankası İstanbul şubesinde olan borçlarından dolayı Akşam gazetesinin 14/1/939 tarih ve 7273 numaralı nüshasında satışçı çıkarıldığı ilân edilen Beykoz kazasına bağlı Cumhuriyet köyü namı diğer Çavuşlu çiftliğinin 6/2/939 tarihinde yapılan birinci müzayedesinde 20.000 bin lira bedelle talibine muvakkat ihalesi icra kılınmıştır. Tarihi ilândan on gün sonraya tesadüf eden 23/2/939 perşembe günü katî ihalesi yapılacak olan hudut vesair bilcümle evsafı yukarıda tarih ve numarası yazılı gazetede ilân da muharrer mezkûr gayri menkule bu 20.000 lira bedelden en az yüzde üç fazlasile talip olanların pey akçeleriyle birlikte Beykoz kazası idare heyetine müracaatları ilân olunur. (830)

Saç bakımı

Güzelliğin en birinci şartı.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilaçtır. *

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır.

Herkes kullanabilir.

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim

Dahiliye mütehassisi

Divanyolu 104
Müayene saatleri Pazar hariç her gün
2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya
T. 22398 *

Muhasip aranyor

Fransızca veya Almanca bilen tecrübeli bir TÜRK muhasip muavinini aranyor. Mektupla ve «MUHASİP» rümuziyle 176 No. 11 posta kutusuna müracaatları.

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassisi

Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar *

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkyede Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük İzmir

Her türlü banka muamelât

GRİPİN

BAŞ DIŞ NEZLE
GRİP ROMATİZMA
VE BÜTÜN AGRILARI
DERHAL KESER
LUZUMUNDA :

GÜNDE

3 Kaşe

SAĞLIĞINIZI KORUYUNUZ :

KANZUK MEYVA TUZU

En hoş ve tabii meyva usarelerinden yapılmıştır. Taklid edilmesi kabil olmayan bir fen harikasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Beşiktaş Maliye tahsil şefliğinden:

Adet

- 1 Schaffhorne markalı ve sekiz No. lu tanburulu trikotaj motörü
- 1 Otomatik Jakar makinesi ve elektrik motörü
- 1 Singer marka trikotaj dikişlerinde mahsus dikiş makinesine beraber müstamel
- 1 Müstamel şardun

Beşiktaş Has fırın sokak 54 No. da trikotajcı Celâlin muamele vergisinden dolayı tahtı hacze alınan yukarıdaki listede yazılı eşyaları 23/2/939 perşembe günü saat 10 da açık ve aleni artırma suretile satılacaktır. Talip olanlar % 7,5 pey akçesle birlikte yevmi mezkûr ve saatte Beşiktaş Akaretler 62 No. lu yerde maliye tahsil şefliğine müracaatları ilân olunur. (838)

BASURA ÇARE HEDENSA

dır. Ameliyatsız memeleri söndürür, mahveder; kanı, ağrıyı derhal keser. Bütün dünyada şöhret bulmuş; milyonlarca basurluyu kurtarmıştır.

YUREK ÇARPINTISINA NEVROL CEMAL

emsalsiz ilaçtır. Hiddet, merak, korku ve teesürden bayılanlara, hafakana, bütün sinir buhranlarına 20 damlası hayat verir. Kullanmayan, sevmiyen yoktur.

ROMATİZMAYI PİMANOL

geçirir. Siyatik, bel, diz ve kalça ağrılarını, arkaya giren sancuları geçirir, vücudu kızdırır; soğuğun ciğerlere geçmesine mani olur.

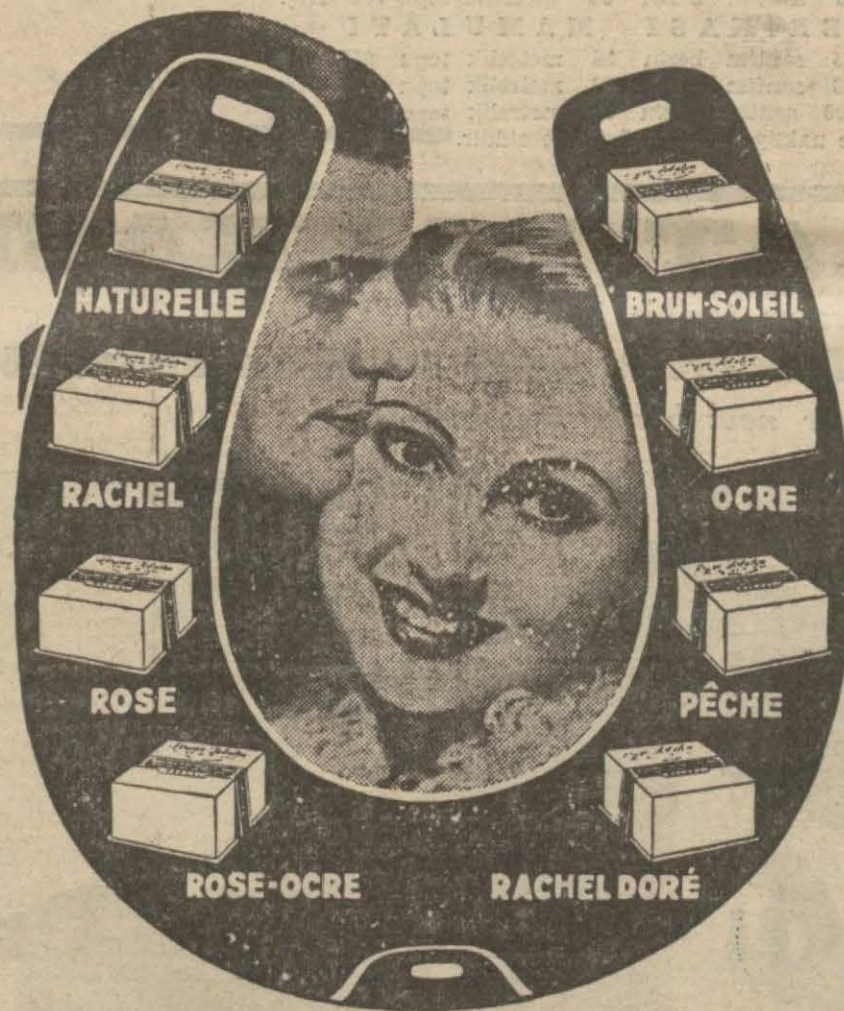
ÇAPA MARKA

Pirinç unu - Mercimek unu - Arpa unu - Kornflör -
Yulaf unu - Patates unu ve sair müstahzaratı:

Yavrularınızı neşe ve sihhte
ulaştırın bir zafer yoludur.

Tarihi tesisi: 1915 M. Nuri Çapa Beşiktaş

Hangi Renk Sizi Mesud Eder?

10 KADINDA 9 U
FENA RENKTE BİR
PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihap etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size, parasız olarak verilecek yeni ve cazip renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihramız bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihap eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmeyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul daire-sinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın

PARASIZ

Bu sihrâmiz yeni
«Pudra renkleri»
tecrübe edilebilir.

saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurummasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruına da mâni olur. Her vakit krema köpüğüle karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazip tekemmülü görünüş, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüt ettiğinizde lütfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 7) rumuzile vâkı olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra gönderceğiz.

FEMİL

BAĞLARI

HADINLIĞIN
KURTARICISIDIR

Pek yakında

Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş. idare meclisinden:

Türkiye şeker fabrikaları A. Ş. hissedarlar heyeti umumiyesi 28 Şubat 939 salı günü saat on birde Ankara İş bankasındaki hususi dairesinde suretili adiyede toplanacaktır. Şirket esas mukavelesi mucibince lâakal yüz hisseye malik hissedarların, hamil oldukları hisse senetlerini veya bunu müsbit vesaike içtima gününden bir hafta evvel Ankarada şirket merkezine İş, Ziraat bankalarına veya Sümerbanka tevdi ederek birer duhuliyeye varakası almalrı rica olunur.

RUZNAME

- 1 — Şirketin 938 senesi muamelât ve hesabâtı hakkındaki meclis idare ve murakipler raporlarının okunması ve tasdiki
- 2 — 938 senesi bilânço, kâr ve zarar hesaplarının tasdiki ve idare meclisinin ibrası
- 3 — 938 senesi temettü hissesinin zaman ve sureti tevzii hakkında karar ittihazi
- 4 — 939 senesi murakiplerinin intihabı ve ücretlerinin takdiri
- 5 — Münhal meclis idare azalıklarına muvakkaten seçilmiş olan zevatın intihaplarının tasdiki
- 6 — Esas mukavelelerin 26 cı maddesine tevfiakan müddetleri hitambulan meclis idare azalarının yenid intihabı ve huzur haklarının temini
- 7 — Meclis idare azası ticaret kanununun 323 ve 324 maddelerinde yazılı salâhiyetleri

güzel ve sık
Emsali arasına satan
Mobil Yeni
(Eski)
BAKAR
Ziyaretçilerin; YEMEK ve
ODASLARININ zengin
YATAK odalarını iyi şartlar
ve ucuz fiyatla alabilirsiniz.